

231/83-4/2020.

Heves Megyei Közgyűlés

Helyben

Tájékoztató

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága szakmai tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

A Heves Megyei Önkormányzat, mint területi önkormányzat Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény és a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény értelmében széles körű területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatainak ellátásában együttműködik többek között a megye fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő területi államigazgatási szervekkel, az érdekelt civil és szakmai szervezetekkel. A megyei önkormányzat ezen kívül a megye területén összehangolja a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseit, és dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról. Mindezekre tekintettel - a Heves Megyei Közgyűlés 2020. évi II. félévi ülésterve alapján - felkértem Lukács György urat, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatóját, hogy adjon tájékoztatást az Igazgatóság tevékenységéről.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóságának igazgatója felkérésemre elkészítette és megküldte az Igazgatóság tevékenységéről szóló tájékoztatóját.

A tájékoztatót a Vidékfejlesztési és Határon Túli Ügyek Bizottsága megtárgyalta és az abban foglaltakat tudomásul vette.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága tájékoztatóját tárgyalja meg és fogadja el.

Eger, 2020. szeptember 16.

dr. Juhász Attila Simon
Heves Megyei Közgyűlés elnöke

Törvényességi szempontból ellenőriztem:

dr. Barta Viktor
Heves megye főjegyzője

**Nemzeti Adó-
és Vámhivatal**

A NAV Heves Megyei
Adó- és Vámigazgatósága
2020. évi tevékenységének
bemutatása

Készítette:

Lukács György
igazgató

Előszó

Azt hiszem nem vagyok egyedül azon érzéssel, hogy a Magyarország számára rendkívül sikeres, eredményekben gazdag 2019-et követően, a mindannyiunk számára problémák tömegeit felvető, súlyos kihívásokkal teli esztendőként fogunk emlékezni 2020 tizenkét hónapjára.

Általában minden év az előző esztendő folytatásaként, illetve a rákövetkezők előzményeként fogható fel. Ez az év azonban olyan – előre nem látott és a mindennapokat gyökeresen átalakító – változásokat hozott életünkbe, amire nem lehetett előre és megfelelően felkészülni.

A koronavírus-járvány a Nemzeti Adó- és Vámhivatal megszokott működési rendjében is jelentős változást hozott, átmenetileg jócskán át kellett rendeznünk sorainkat azért, hogy a megváltozott körülmények között is a legmagasabb szinten teljesítsük küldetésünket és minimalizáljuk a veszélyhelyzet kockázatait.

Eddigi eredményeink biztatóak és úgy tűnik eddig sikerrel vettük az akadályt, ahogyan azt Dr. Sors László, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vezetője is rögzítette értékelésében. Ebben nem kis szerepe van annak, hogy 2019-ben sikerült létfontosságú újításokat bevezetni az online szolgáltatásokban, hogy a digitalizációt nemcsak a külső közigazgatási kapcsolatainkban, hanem belső folyamatainkban is a lehető legnagyobb mértékben kiterjesztettük, és nem utolsósorban annak, hogy humánpolitikánkban ösztönöztük és támogattuk a rugalmas és alkalmazkodóképes vezetői és munkavállalói hozzáállást.

Ha mindezt nem sikerült volna az elmúlt időszakban elérnünk, és a kihívások ellenére is teljesítenünk stratégiai céljainkat, nagy bajban lennénk. Nem tudnánk ügyfeleinknek alternatívát kínálni a személyes ügyintézés kiváltására, nem tudnánk informatikai rendszereink segítségével megoldani, hogy munkatársaink új munkarendben végezzék feladataikat, akár otthonról is.

Fontos, hogy e „muníció” kitartson az év hátralévő részében is, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ilyen súlyos gazdasági és társadalmi következménnyel járó időszakban is megőrizze működőképességét. Ennek szellemében ajánlom tájékoztatónkat szíves figyelmükbe!

Bevételek és támogatások alakulása

A Heves megyei illetékességű társas- és egyéni vállalkozások, költségvetési szervek, egyéb gazdálkodók és magánszemélyek 2019. évben összesen **313 266 millió forint** adó, járulék, illeték és vám befizetést teljesítettek. Így a központi költségvetés számára 42 milliárd forinttal, **15,5 %-kal több** bevétel képződött a megyében, mint egy évvel korábban. Az országos bevételekhez – az előző évihez hasonlóan – 2 %-kal járultak hozzá a megyei adóalanyok.

Emellett a NAV által kezelt **támogatások** összege 2019-ban **157 millió forint** volt, amely 11 millió forinttal több az egy évvel korábban igénybe vett támogatások összegénél. Az előző évhez hasonlóan 2019-ban is a **Nemzeti agrártámogatás** teszi ki az összes támogatás közel felét.

A költségvetés nettó pénzforgalmának gyarapodására elsősorban a bruttó bértömeg növekedése és a belső fogyasztás kedvező alakulása hatott.

Az egyes adónemek egymáshoz viszonyított részarányát, és azok évek közötti változását Heves megyében alapvetően a nettó áfa alakulása határozza meg, a **nettó áfa** részaránya a bevételeken belül 2019-ben 44 % volt (2018: 41 %). Ez az arány az előző évekhez hasonlóan számottevően meghaladja a 26 %-os országos átlagot.

A kiemelt adónemek és járulékok nettó bevételei

Megnevezés	Pénzforgalmi egyenleg (millió Ft)		Index (%)
	2018. év	2019. év	
Általános forgalmi adó (belföldi ÁFA)	111 540	137 675	123,4%
Személyi jövedelemadó	40 113	44 506	111,0%
Társadalombiztosítási bevételek	92 339	99 359	107,6%
Egészségügyi hozzájárulás	3 242	915	28,2%
Nemzeti Foglalkoztatási Alapot megillető járulék	3 980	5 686	142,9%
Egészségbiztosítási járulék	744	773	103,9%
Társasági adó	1 870	3 991	213,4%
Egyszerűsített vállalkozói adó	574	491	85,5%
Kisadózó vállalkozások tételes adója	2 741	3 410	124,4%
Kisvállalati adó	913	1 697	185,9%
Lakossági illeték	2 877	3 231	112,3%
Pénzügyi tranzakciós illeték	0	0	#####
Importtermék + Dohánygyártmány ÁFA	533	445	83,5%
Jövedéki adók	-829	-688	83,0%
Népegészségügyi termékadó + Környezetvédelmi termékadj	1 291	1 006	77,9%
Kiemelt adó-, járulék-, vámbevételek összesen	261 928	302 497	115,5%
NAV által kezelt összes befizetés	271 233	313 266	115,5%

A megyei adóbevételeken belül a **foglalkoztatáshoz kötődő adó- és járulékbevételek súlya szintén meghatározó**. A vizsgált időszakokban kis eltérésekkel ugyan, de közel azonos az országos tendenciával a bevételek 14 %-át kitevő személyi jövedelemadó, illetve a 34 %-át alkotó szociális hozzájárulási adó, Tb-járulék és az egészségügyi hozzájárulás együttes részesedése. Az egyéb foglalkoztatáshoz kapcsolódó bevételek 1,7 %-os részesedése sem változott (ide soroljuk a szakképzési hozzájárulást, a rehabilitációs hozzájárulást, az egészségbiztosítási járulékot, a munkáltatói táppénz hozzájárulást, a baleseti adót, és az egyszerűsített foglalkoztatás közterhét.)

A vállalkozási tevékenységhez kötődő adók – mint a társasági adó és az egyéb egyszerűsített adózási módok – befizetéseinek részesedése a 2018. évi 2,2 %-ról 2019-ben 3,1 %-ra emelkedett.

A **vám és a jövedéki adók** részesedése pedig mindössze **0,9 %-ot** ért el 2019-ben, míg az adóalanyok szűk rétegét érintő **tevékenységi különadók és egyéb adók** együttesen 2019-ben az összes bevétel **csupán 0,5 %-át** képezték.

Az államháztartás bevételi oldalának kiemelt adónemei vonatkozásában az alábbiak emelhetők ki.

A megyei **nettó áfa bevételek** 2019. évben (belföldi áfa, import és dohánygyártmány áfa) – az országos tendenciákkal megegyezően – kedvezően alakultak. Az adózók Heves megyében 2019. év során összességében az import- és dohánytermékek áfájával együtt **190 096 millió forint** általános forgalmi adóhoz kapcsolódó bevételt fizettek be a költségvetésbe, ami 20,7 %-os bővülést jelent. A **visszaigényelt adó** összege szintén növekedést mutat, a bázisévi 45 371 millió forint **51 976 millió forintra emelkedett**, amely 15 %-os növekedést mutat, az országos 5 %-os növekedéssel szemben. Mindezek eredményeként **138 120 millió forint** nettó költségvetési bevétel realizálódott, mely 26 047 millió forinttal több az előző évinél.

A **személyi jövedelemadóból** származó bevételek az elmúlt évben is kedvezően alakultak. 2019-ben tovább folytatódtak az üzleti és a közsférában is a bérfejlesztések, többek között a különböző életpálya modellekhez és a kötelező bérminimumokhoz emeléséhez kapcsolódóan. A kétgyermekes családok kedvezményének további emelkedése viszont valamelyest fékezte a bővülést. Ezzel pedig sikerült azt a korábbi kormányzati célkitűzést elérni, hogy kedvezményezett eltartottanként dupla akkora kedvezmény legyen érvényesíthető, mint egygyermekes családokban. A befizetett szja 48 148 millió forintra emelkedett. A különböző kedvezmények növekedése miatt a 2019. évi szja bevallások alapján a magánszemélyeknek 17 %-kal több, összesen 3 642 millió forint visszaigénylésük keletkezett. A jövedelmek gyarapodása volumenében azonban lényegesen nagyobb volt, mint a visszaigénylések növekedése, ezért az adónem **44 506 millió forintos** egyenlege 11 %-kal haladta meg az egy évvel korábbit.

A **társadalombiztosítási bevételek** alakulását befolyásolta az év elején hatályba lépő jogszabályi változás, amely szerint a szociális hozzájárulási adóból a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NFA) újból részesedik 2,47 %-kal. Ez az összeg növeli az NFA bevételeit és kiesik a

társadalombiztosítási bevételekből. Ezzel párhuzamosan változott a Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap szociális hozzájárulási adóból való részesedése is. 2019. január 1-től az NY. Alap részaránya 70,22 %-ra csökkent, míg az E. Alap részaránya 27,31 %-ra emelkedett. Február hónaptól kezdődően valamennyi járulék bevételeket érintő törvényi változás hatása megjelenik; az alapok közötti felosztási elvek változása, az egészségügyi hozzájárulási adó szociális hozzájárulási adóban történő megjelenése, a saját jogú nyugdíjasok foglalkoztatásából eredő bevétel kiesése, a cafetéria rendszerben nyújtható juttatások szűkülése, a szociális hozzájárulási adóból igénybe vehető kedvezmények szabályozásának változása. Az általános járulékkulcs 2019. július 1-től 17,5 %-ra csökkent. Mindezen változások együttes hatására a **társadalombiztosítási alapok** bevételei egy év alatt 7,6 %-kal gyarapodtak, és így **99 359 millió forint**ra növekedtek.

A **lakossági illeték** bevétel 2019-ben **3 231 millió forint** volt, amely 12,3 %-kal haladta meg az előző évi mértéket Heves megyében. Ez a növekedés az ingatlan és gépjármű piac lendületes növekedésének köszönhető. A teljes megyei illetékbevétel 68,7 %-át az ingatlan vagyonszerzési illeték tette ki, amely 2019-ben 13,9 %-kal haladta meg az előző évi értéket.

A **vállalkozási tevékenységhez kötődő adók** – a társasági adó, és az egyéb egyszerűsített adózási módok – befizetései a 2018. évi 6 098 millió forintról 2019-ben **9 589 millió forint**ra emelkedtek. A társasági adó nem bevételeit jelentősen befolyásolta a társasági adó kiegészítési kötelezettség eltörléséhez kötődő évközi jogszabályváltozás, mely a decemberi feltöltés összegének csökkenését idézte elő. A **vállalkozási eredményt terhelő adókra** mindezek eredményeként együttesen 57 %-kal több, **9 589 millió forint** nettó befizetés folyt be. A növekedést a társasági adó rendelkezések előző évhez mért jelentős visszaesése (-60 %) eredményezte.

A megye vállalkozásai 2019-ben **vám- és jövedéki adóból 2 862 millió forinttal** gyarapították a költségvetés bevételét, ami 364 millió forinttal marad el a 2018. évi bevétel összegétől. Ezek közel hattizedét az úgynevezett „zöld” adók, kisebb részét pedig az uniós vám, a regisztrációs adó és egyéb kapcsolódó bírság, kamat és letéti befizetések képezték. A **jövedéki termékek utáni kiutalások**, amelyek javarészt a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj mennyisége után keletkezett, megközelítik az **1 milliárd forintot**.

Heves megyében **2020. év első hét hónapjában a bevételek** a bázis időszaki adatokhoz képest, az előző évek tendenciájával ellentétben **csökkenő tendenciát mutatnak**. Az év első harmadában jellemző adóbevétel-növekedés a március közepén kialakult COVID-19 veszélyhelyzet miatt májusra már jelentős mértékű csökkenésbe váltott át és ez a helyzet július végéig sem változott. Az idei év tekintetében megállapítható, hogy a július végéig összességében befolyt **157 836 millió forint bevétel 19 541 millió forinttal (11 százalékkal) marad el a bázis időszaki (elmúlt év 1-7 havi) összegétől**.

A gazdasági lassulás a májustól júliusig terjedő időszakban az áfa bevételek jelentős csökkenését eredményezte. Az adózók megyénkben július végéig összességében az import és dohánytermékek áfájával együtt **93 719 millió forint általános forgalmi adót** fizettek be a

költségvetésbe, ami 10,8 %-os csökkenést jelent. A visszaigényelt adó összege a befizetésekkel ellentétben növekedést mutat. A bázisévi 30 652 millió forintról 33 188 millió forintra, 8,3 %-kal növekedett. Mindezek eredményeként 60 536 millió forint nettó költségvetési bevétel realizálódott a megyében, mely 13 898 millió forinttal kevesebb a 2018. évinél.

A **személyi jövedelemadó** befizetések és kiutalások egyenlegeként 2020. július végéig **25 426 millió forint** bevétel képződött megyénkben, mely az országos 4,4 %-os mértéktől elmaradva 1,6 %-kal növekedett a bázis időszaki összeghez képest. Az első negyedévben végrehajtott béremelések és osztalék kifizetések valamelyest ellensúlyozni tudták a veszélyhelyzet alatt az üzleti szférában végrehajtott létszámleépítéseket. A költségvetési szféra befizetései ellenben 6 %-kal emelkedtek a bázishoz képest, amiben jelentős szerepet játszott az egészségügyi dolgozók egyszeri 500 ezer forintos juttatása.

Az előző évi személyi jövedelemadó elszámoláshoz kapcsolódó visszaigénylések kiutalásai július végére zömében megtörténtek, így a hónap végéig 3 989 millió forint került visszautalásra az adózók részére, ami 581 millió forinttal (17 %-kal) több az előző évi értéknél. Az országos SZJA kiutalások a megyei tendenciával közel megegyezően, 15,8 %-kal növekedtek.

A Nyugdíj- és Egészségbiztosítási Alapot megillető **TB-járulék és szociális hozzájárulási adó** együttes bevétele **58 585 millió forint** volt, ami 7 %-kal kevesebb, mint 2019. ugyanezen időszakában. A csökkenésben szerepet játszott a szociális hozzájárulási adó mértékének 19,5 %-ról 17,5 %-ra való mérséklése, valamint a koronavírus miatti veszélyhelyzetben meghirdetett gazdaságvédelmi intézkedések bevételt csökkentő hatása.

A jövedéki adónemek közül két meghatározó adónem van a megye tekintetében, az egyik az Egyéb termékek jövedéki adója, amely a 2020. évi 85 millió forintos nettó egyenlegével 50 %-os visszaesést mutat 2019. évhez képest. A másik az Üzemanyag energiatermékek jövedéki adója adónem, mely leginkább a visszaigénylések szempontjából jelentős, 2020. évben az előző évi értékkel közel megegyezően 722 millió forint üzemanyag visszaigénylés került kiutalásra adózók részére.

A NAV szolgáltató tevékenysége

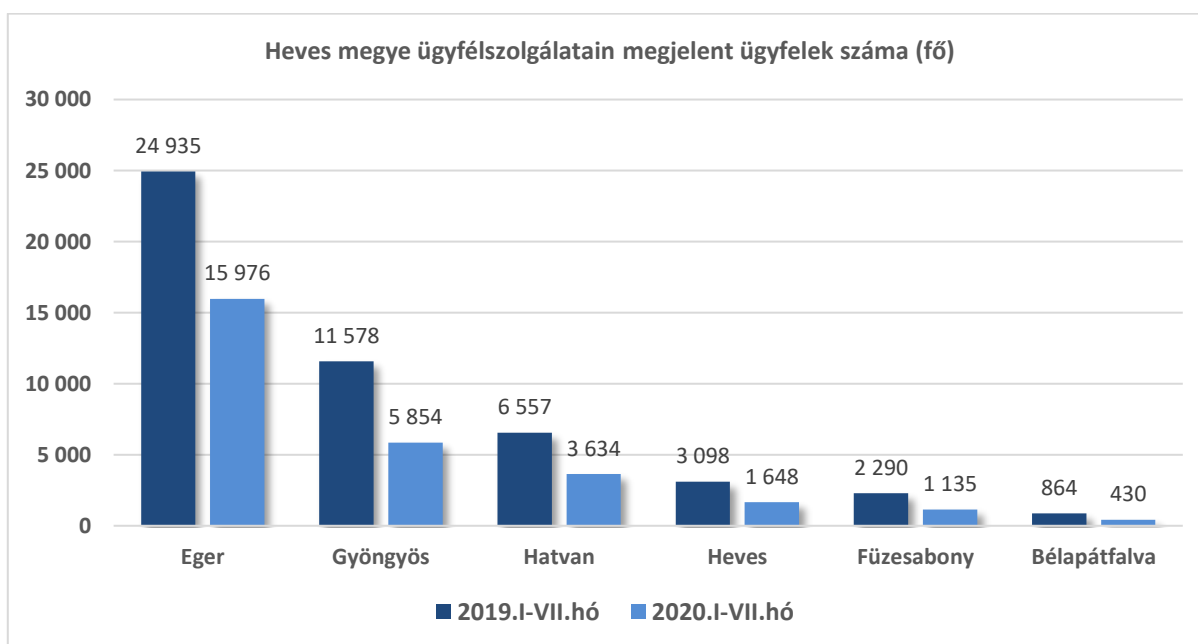
Az adó- és vámigazgatás 2020. első félévi munkavégzését döntően a COVID-19 járvány okán a veszélyhelyzet kihirdetése miatt megváltozott egészségügyi, illetve és jogszabályi környezethez történő rugalmas alkalmazkodás és feladatellátás mellett az SZJA kampányidőszaka, valamint a 2020. július 1-i jogszabályváltozásokra történő felkészülés orientálta.

A veszélyhelyzet alatt meghozott kormányrendeletek az adózók számára számos könnyítést biztosítottak mind az adók mértékében, mind azok teljesítésében. Mindezek az állami adóhatóságtól rendkívül gyors reagáló-képességet (informatikai programmódosítások), több területen többletmunkát (tájékoztatás, ügyfélkapcsolatok), bizonyos esetekben pedig újszerű megoldások bevezetését, illetve a meglévő megoldások erősítését követelte meg (preventív intézkedések, elektronikus kapcsolattartás növelése).

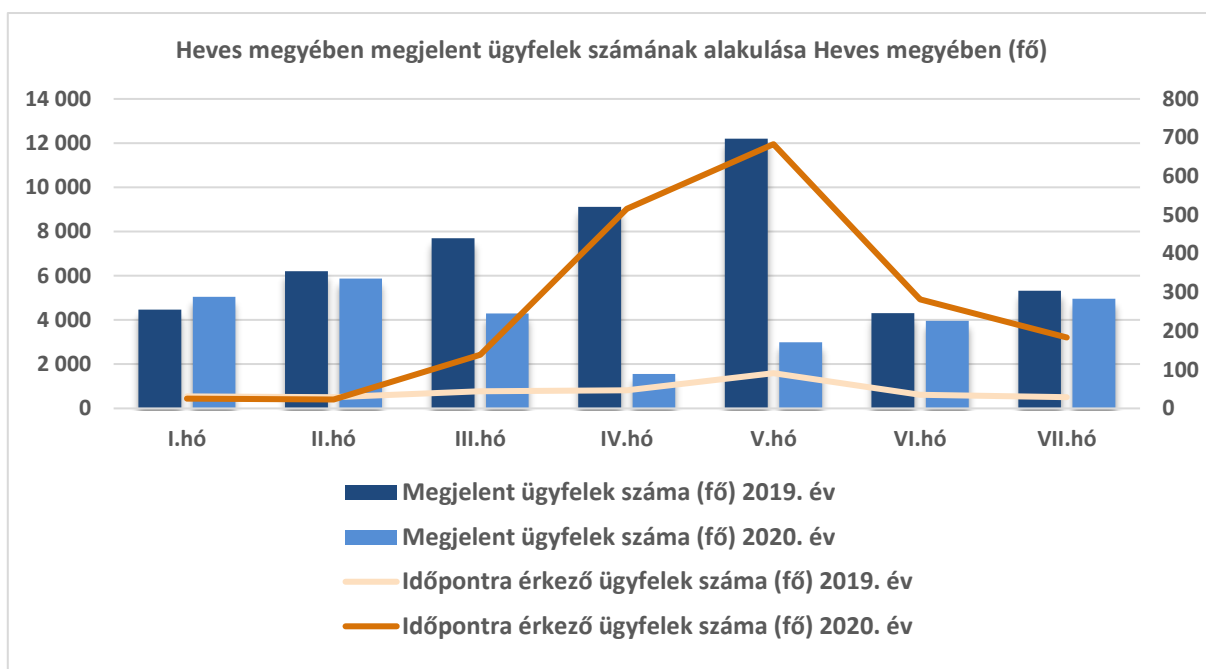
Az elmúlt több, mint fél év eseményeire visszatekintve egyértelműen megállapítható, hogy a 2019 gazdasági sikereire alapozó 2020-as év márciusban jelentős fordulatot vett. Ugyanakkor megállapítható az is, hogy a februárban, márciusban egyre fokozódó félelemmel teli bizonytalanság, a vásárlási láz után, áprilistól az adózók igyekeztek „visszatérni a normál életbe”, így az adókötelezettségeik teljesítésének irányába is, hiszen a természetes személyek éves adóbevallási határideje – 2020. május 20. – is erre az időszakra esett.

A négy éve bevezetett, fokozatosan kiterjesztett és fejlesztett – az állampolgárok körében is népszerű – **eSZJA rendszer** ez évben is stabil alapnak bizonyult. A **Nemzeti Adó- és Vámhivatal a veszélyhelyzet időszakában is folyamatosan kiszolgált az ügyfeleket** az egri, központi ügyfélszolgálatán. Az ügyintézők számára védőfelszerelést biztosítottunk, illetve az ügyfeleket csak ütemezetten engedték be az épületbe annak érdekében, hogy a zárt térben minél kevesebb személy tartózkodjon. Sajnálatos módon a kirendeltségeinken (részben helyi sajátosságok, részben egyéb kedvezőtlen adottságok miatt) a fokozott óvintézkedések bevezetésére nem volt lehetőségünk, így – az ügyfelek és munkatársaink egészségének megóvása érdekében – Gyöngyös, Heves és Hatvan települések esetében ügyfélszolgálatunk átmeneti felfüggesztésére kényszerültünk, Füzesabony és Béalápátfalva esetében pedig átmenetileg szintén zárva tartottunk – alkalmazkodva a kormányablakok részére megfogalmazott iránymutatásokhoz.

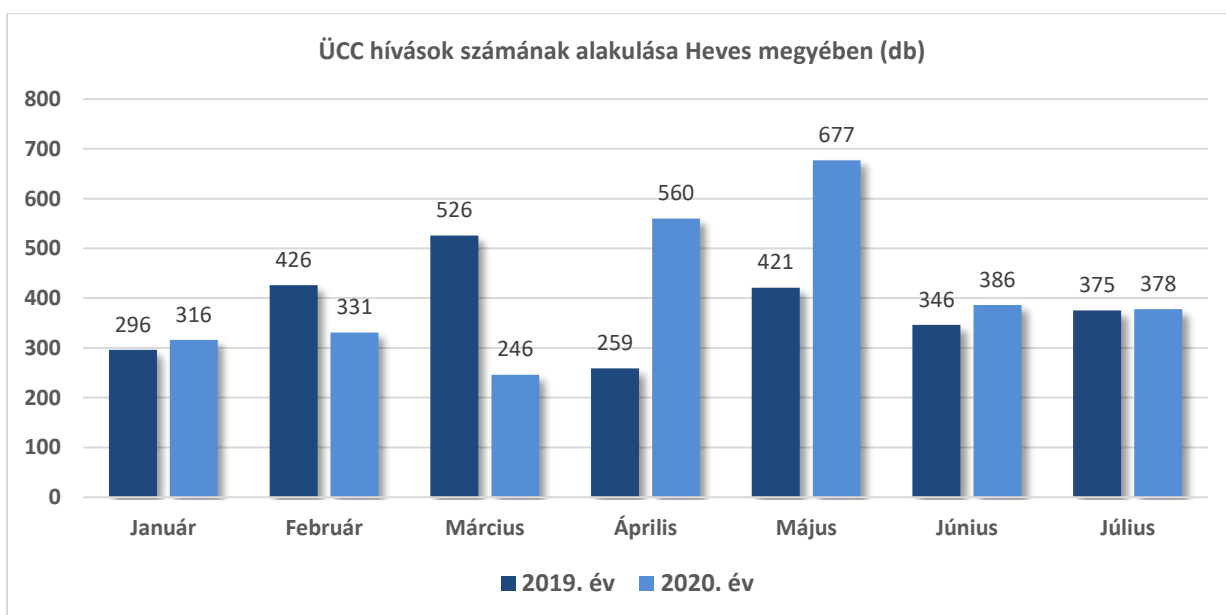
Az ügyfelek és munkatársaink védelmében meghozott korlátozó intézkedések jelentős mértékben csökkentették az ügyfélszolgálatainkon SZJA kampányidőszakban általában megjelenő ügyfeleink számát, ugyanis az elmúlt években tapasztalt ügyfélforgalom 2020. április – május hónapokban 80%-kal visszaesett a megelőző években tapasztaltakhoz képest.

Az adóhatóság által bevezetett óvintézkedések mellett az ügyfelek is igyekeztek részben bebiztosítani, részben minimalizálni a személyes megjelenés időtartamát, melynek következtében az **adóhatóság időpontfoglalást biztosító szolgáltatása** eddig soha nem tapasztalt népszerűséget ért el.

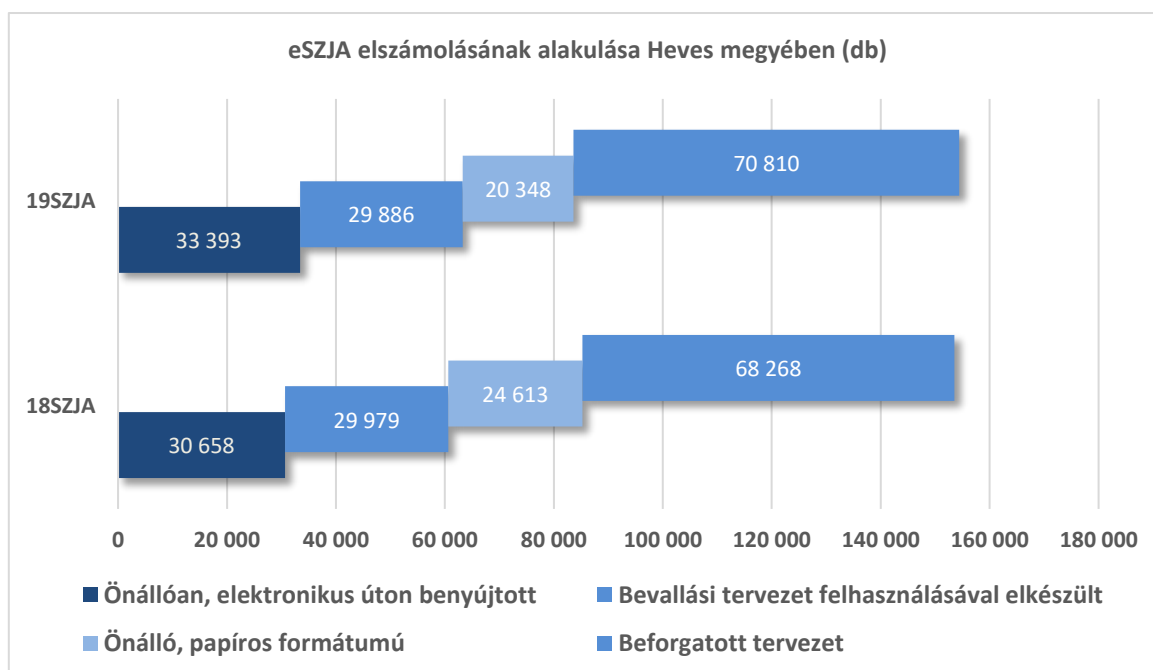
A személyes ügyfélforgalom jelentős csökkenésének eredményeként az ügyfelek egyéb csatornákon keresztül vették fel az adóhatósággal a kapcsolatot. A **konkrét ügyintézészt biztosító (ÜCC) telefonhívásaink** száma április-május hónapokban közel duplájára növekedett a megelőző év ugyanezen időszakához viszonyítva.

Ezen túlmenően Igazgatóságunk ügyfélkapcsolati és jogi szakterületi munkatársai részt vettek az országos illetékességgel működő általános telefonos tájékoztatásokban (TCC) SZJA témakörben, melynek keretében közel 4 000 db hívást fogadtunk, és 110 db e-mailt

válaszoltunk meg, és természetesen – az adótitok védelme mellett – az ún. hagyományos telefonon érkezett hívások esetében is igyekeztünk maximális segítséget nyújtani az ügyfeleinknek. Június elejétől folyamatosan újranyitottuk a kirendeltségeinket, és a KAB helyszíneken is megkezdtuk az ügyfelek kiszolgálását. Továbbra is törekszünk úgy ellátni a feladatainkat, hogy figyelemmel legyünk az ügyfelek és ügyintézők egészségének védelmére.

A 2020. évi bevallás-feldolgozási időszakra is elmondható, hogy az évek óta jellemző pozitív tendenciák ez évben is folytatódtak (a COVID-19 hatására fel is erősödtek), így a papíros formában benyújtott bizonylatok száma továbbra is – ez évben 18 %-os – csökkenést mutat. Ezen belül azonos mértékű a csökkenés mind a nyomtatványkitöltő programmal készített bevallások, mind a kézi kitöltésű bevallások esetében (2D formátumú: 21 648 db-ról 17 862 db-ra, papíros alapú: 2 965 db-ról 2 486 db-ra csökkent).

Ebben az évben is a jellemzően előforduló, adózóink által elkövetett kitöltési hibák:

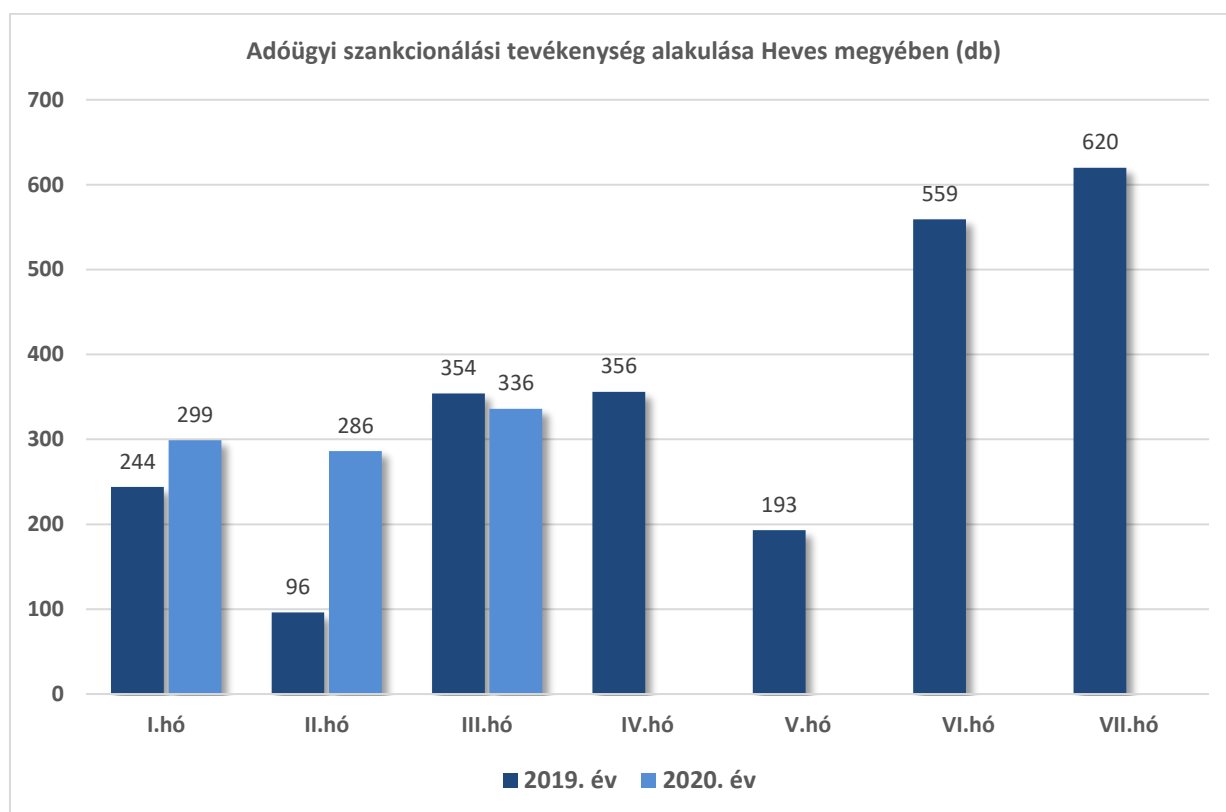
- őstermelők, adószámú magánszemélyek az adószámot és az őstermelői igazolvány számát nem/hibásan töltik ki,
- egyéni vállalkozói jövedelem levezetésére vonatkozó adatokat nem/hiányosan töltik ki,
- családi kedvezmény levezetéséhez kapcsolódó hibák,
- aláírás-hiány.

Az **általános forgalmi adó** terén szintén történtek olyan kormányzati intézkedések, melyek az adózókat kedvezőbb helyzetbe hozták, illetve új körülményeket teremtettek:

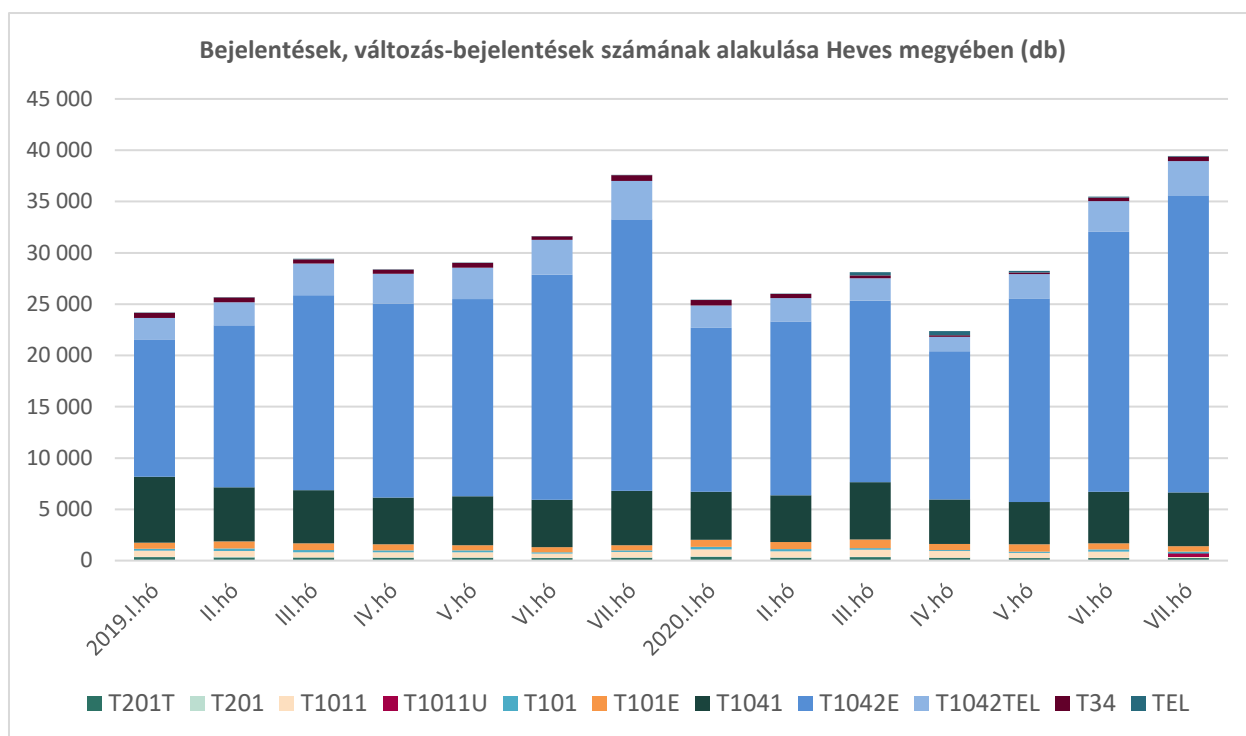
- a kis- és középvállalkozások esetében **30**, a megbízható kis- és középvállalkozások esetében **20 napra csökkent az adóvisszaigénylések kiutalási határideje;**
- **az önkormányzatok és önkormányzati intézmények esetében az általános forgalmi adó elszámolását 2020. április 1-től egységesen éves gyakorisággal határozták meg.** E mellett természetesen továbbra is lehetőséget biztosítottunk arra, ha valamely adózó

gyakoribb elszámolást kívánt igénybe venni. **Eddig összesen 40 önkormányzat, illetve önkormányzati intézmény élt ezzel a lehetőséggel.**

A bevallások benyújtásával összefüggésben határidő-módosítások is történtek, így a 2019. évre vonatkozó társaságiadó-bevallást, kisvállalati adó-bevallást az adózók 2020. szeptember 30-ig adhatják be, eddig az időpontig kell a befizetési kötelezettségüknek is eleget tenniük. Az adókötelezettségek, kiemelten a bevallási kötelezettség teljesítésének követése kiemelt feladatunk, ugyanakkor **2020 márciusa óta az állami adóhatóság nem szabott ki mulasztási bírságot, helyette elektronikusan kiküldött, preventív levelekkel szólította meg az adóalanyokat. Ezen felhívásaink száma meghaladja az 5 200 db-ot.**

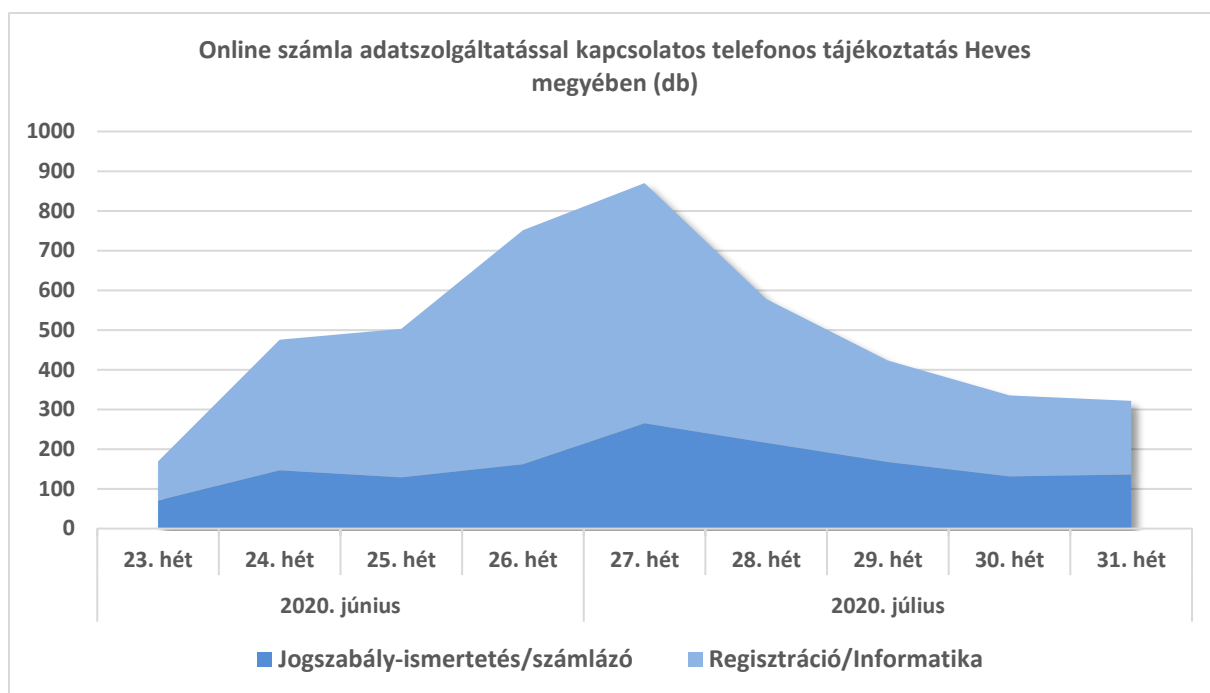
A járványhelyzet okán a pénzügyi kormányzat az adózók (foglalkoztatók) bevallási, adófizetési kötelezettségét jellemzően enyhítette, ugyanakkor a magánszemélyeket (foglalkoztatottakat) érintő az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettséghez kapcsolódóan új bejelentési, változás-bejelentési kötelezettséget is generált, mely jellemzően a veszélyhelyzet bevezetésének (március), illetve annak megszüntetése hónapjában (június) jelentkezett koncentráltan. Kiemelést érdemel továbbá az egyszerűsített foglalkoztatáshoz kapcsolódó bejelentések március, áprilisi visszaesését követő, májusi, illetve júniusi dinamikus növekedése is, ami elsősorban a térségünk földrajzi és gazdasági helyzetéből adódó mezőgazdasági tevékenység munkálataihoz köthető.

A járványügyi helyzetből adódó feladatok ellátása mellett 2020. I. félévében meghatározó volt a 2020. július 1-jén bekövetkező jelentős mértékű jogszabály-változásokra történő felkészülés.

- **Online számla adatszolgáltatás rendszerének bővülése**

Az általános forgalmi adóról szóló CXXVII. törvény (továbbiakban: Áfa tv.) 2020. július 1-jei változása **jelentős mértékben kibővítette az online számla adatszolgáltatásra kötelezettek körét**. Annak ellenére, hogy a bekövetkező változás már év elején ismert volt, az adózók döntő hányada – vélhetően a járványügyi helyzet miatt is – ez esetben is az utolsó pillanatra hagyta a felkészülést, mely mind a jogszabály-változással, mind az adatszolgáltatáshoz szükséges regisztrációval, illetve informatikai ismeretekkel, mind pedig magának a számlázó programnak a használatával kapcsolatosan koncentrált – jellemzően telefonos – tájékoztatási feladatokat generált az igazgatóságok, így Igazgatóságunk számára is. Az országos illetékességgel működő TCC rendszerben Igazgatóságunk munkatársai valamennyi témakörben adtak, és a szankciómentes időszak 2020. szeptember 30-i határidejére figyelemmel, jelenleg is folyamatosan adnak tájékoztatást.

- **Egyéni Vállalkozók Nyilvántartásának (EVNY) átvétele**

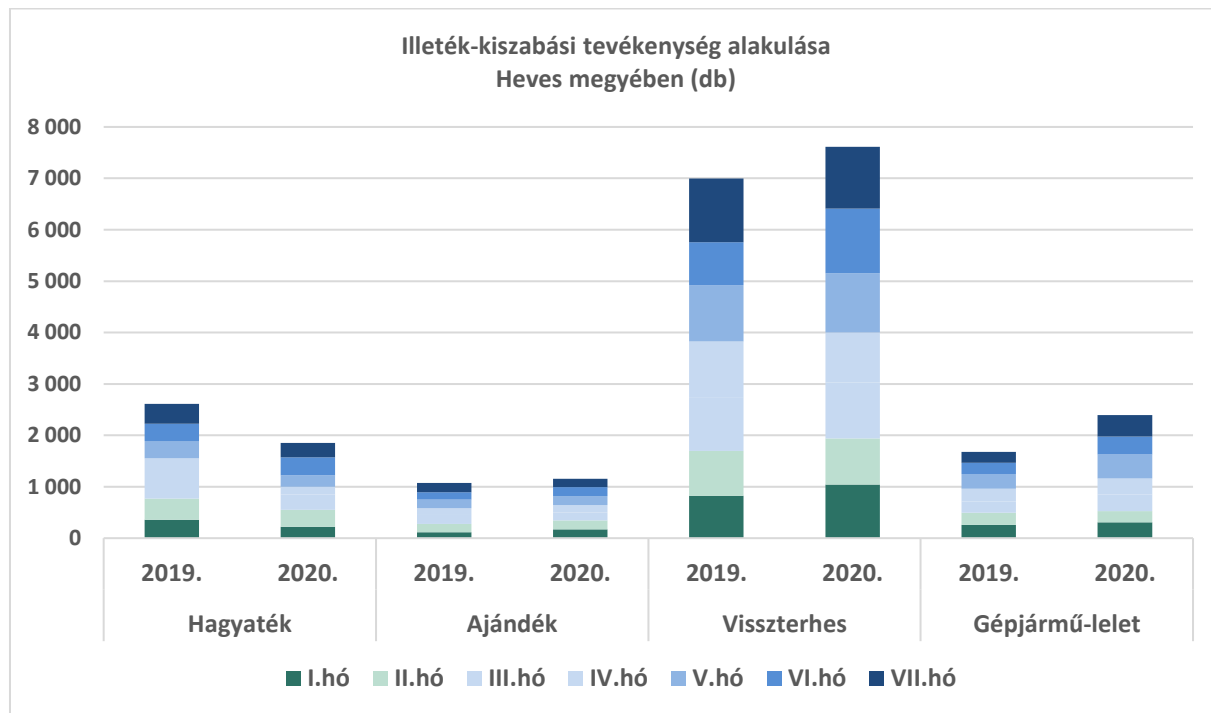
Szintén 2020. július 1-jétől bekövetkező jogszabály-változás következtében **az állami adó- és vámhatóság átvette az egyéni vállalkozók nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat**. Az egyik napról a másik napra történő átállás az adóhatóság felkészülését (tesztelési feladatok) korlátozta ugyan az EVNY rendszer megismerésében, ugyanakkor közel 2 hónapos tapasztalat tükrében már megállapítható, hogy az átállás zökkenőmentesen lezajlott, az ügyfelek általában a Webes-ügysegéd alkalmazásával teljesítik bejelentéseiket, így jelentős munkaterhet egyelőre nem rótt a NAV megyei ügyintézőire a feladat átvétele. A személyesen kezdeményezett 27 db eljárás új egyéni vállalkozás indításához kapcsolódott, emellett néhány speciális, a Webes-ügysegéden keresztül nem intézhető ügy is indult már Igazgatóságunkon – pl. egyéni vállalkozó kérelmezte egyéni vállalkozása megszüntetését, mert egyszemélyes kft-t alapított.

A jogszabály-módosítást követően a kormányhivatalok már csak ellenőrzési feladatokat látnak el, mely feladatokhoz új, illetve szűkített jogosultsággal rendelkeznek az EVNY szakrendszerben, melynek optimalizálása ismereteink szerint még folyamatban van.

- **„Új Tbj. törvény”**

Jelentős változás következett be a társadalombiztosítás rendszerében, ezen belül az egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésében, ugyanis **2020. július 1-jétől akinek nincs biztosítási jogviszonya és egyéb jogcímen sem jogosult egészségügyi szolgáltatásra, az a térítésmentes egészségügyi szolgáltatásokat csak akkor veheti igénybe, ha az egészségügyi szolgáltatási járulékot megfizette**. A fizetendő járulékot július 1-jétől a NAV írja elő automatikusan a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK) adatai alapján. Az új alapokra helyezett rendszer nem csak a magánszemélyek körében okoz jogbizonytalanságot, vet fel számos kérdést, de az eddigieknél sokkal koncentráltabb együttműködést követel meg a két szervtől is a közvetlenül egymásra épülő folyamatok következtében.

A COVID-19 vírus miatt kihirdetett veszélyhelyzet intézkedései ugyan közvetlenül nem érintették az illetékkiszabási tevékenységünket, azonban a járványügyi helyzet korlátozó intézkedései, a külső gazdasági körülmények ezen a területen hatással voltak feladataink ellátására.

Beérkező illetékügyeink tekintetében megállapítható, hogy a hagyatéki ügyeinkben 30%-os visszaesés volt tapasztalható, melyből legnagyobb arányú április-májusban következett be, a közjegyzők tárgyalásos eljárásainak szüneteltetése miatt, mely június hónapban indult újra. Ugyanakkor az ajándékozási (7%), illetve visszterhes vagyonátruházási ügyeinkben (9%) folyamatos a növekedés. A visszterhes vagyonszerzési ügyekben kiadott fizetési meghagyásaink száma 2020. évben már elérte a 8 500 db-ot (2019: 7 000 db), melyben előírt fizetési kötelezettség közel 1,5 milliárd forint, a 2019 ugyanezen időszakban előírt 1,1 milliárd forinttal szemben.

Visszterhes ügyeink döntő hányadát lakóingatlanok szerzése keletkeztette, de növekedett a telkek, beépítetlen területek szerzése is. Adózóink vagyonszerzéseik során számos alkalommal igényelnek a jogügylethez vissza nem térítendő állami támogatást (CSOK), de gyakori az eladott lakóingatlan figyelembevételének, az ún. cserét pótló vétel kedvezményének igénylése is.

Továbbra is kedvezőtlen tendenciaként értékeljük ugyanakkor, hogy a gépjármű vagyonszerzéséhez kapcsolódó illeték meg nem fizetése okán gépjármű-leleteink dinamikus növekedése ebben az időszakban is jellemző volt.

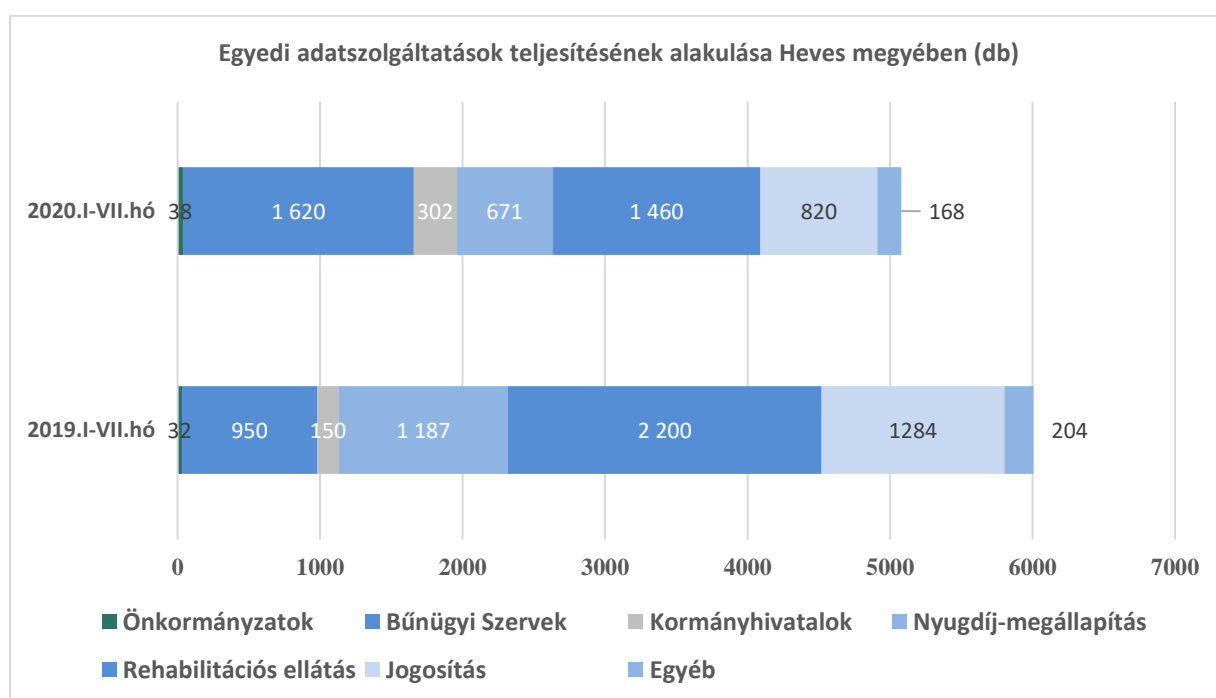
A veszélyhelyzet időszaka alatt a helyszíni eljárásainkat szüneteltettük, helyette – az adatbázisunkban szereplő adatok elemzésén túlmenően – az adózók nyilatkoztatásának lehetőségével éltünk – különösen az eltérő rendeltetésű ingatlanrészek (pl. garázs, gazdasági épületek) forgalmi értékének megbontása céljából. A helyszíni eljárásainkat május utolsó

hetében indítottuk újra, melynek során a jelentős összegű forgalmi értékkel bíró, speciális ingatlanok értékelését helyeztük előtérbe.

Folyamatosan növekvő ügyszámaink okozta adminisztratív terhünket némileg enyhíti az **e-ügyintézés dinamikus terjedése**, melynek eredményeként egyre több magánszeméllyel már kizárólag KÜNY tárhelyen keresztül tartjuk a kapcsolatot. Szintén az illetékügyekhez kapcsolódó eljárások egyszerűsítését szolgálja az **Itv. július 8-i hatályú változása, melynek alapján mentes a testvérek közötti ajándékozás és öröklés**, ezen ügyekben fizetési meghagyás kibocsátására nem kerül sor, döntésünket az ügyiratra jegyezzük fel.

A járványügyi helyzet, annak gazdasági hatásai nem csak illetékügyeinkre, egyéb hatósági feladatellátásunkra is hatással voltak. 2020. második negyedévében jelentős mértékben megemelkedett az Igazgatóságunkra benyújtott társasági adó-előleg mérséklési kérelmek száma, de a jogszabály erejénél fogva éves áfa bevallóvá váló önkormányzatok is számos esetben éltek a gyakoribb elszámolás engedélyeztetésével, melyet – jogértelmezési kérdések tisztázását követően – soron kívül bíráltunk el.

Nem érintette közvetlenül a veszélyhelyzet társszervek felé teljesített egyedi adatszolgáltatásainkat, együttműködésünket. A bűnügyi szervek, bíróságok, önkormányzatok részére megküldött adatszolgáltatásaink ez évben is jelentős növekedést mutattak, ugyanakkor a nyugdíjbiztosítási és rehabilitációs szervek felé teljesítettek esetében csökkenő tendencia érvényesült ebben az időszakban.

A 2020 első félévében bekövetkezett változások eligazodásában nem csak egyedi tájékoztatások formájában segítettünk ügyfeleinket, a nagyobb nyilvánosságot biztosító sajtó-kommunikációs tevékenységünk is intenzív volt ebben az időszakban. Az eSZJA kampány mellett, a koronavírus miatt bevezetett, valamint a 2020. július 1-jétől bekövetkező jogszabály-változásokra irányuló tájékoztatásra is kiemelt hangsúlyt helyeztünk, de utazási tanácsokkal szolgáltunk a jövedéki termékekkel kapcsolatban, valamint az adószámla-

értesítők kiküldéséről, illetve az állami adóhatóság új szolgáltatásairól (online keresetkimutatás, online számlázó mobil applikáció), továbbá a 2020. évi ellenőrzési irányokról is tájékoztattuk az adózókat.

Kockázatkezelési és ellenőrzési tevékenység

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2020. évi ellenőrzési terve szerinti intézkedéseivel a bevétel növelésének érdekében **célzottan lép fel a szándékos adóelkerülést tanúsító adózókkal szemben.** Elsődleges feladat tehát az adóelkerüléssel kivont adóösszegek biztosítása, ugyanakkor a NAV ellenőrzési feladataiban jelentős szerepet kap a jogkövető és együttműködő adózók támogatása, segítése a kötelezettségeik teljesítése során. A NAV ellenőrzési tevékenysége 2020-ban is három fő területre koncentrál:

- Jelentős költségvetési kockázattal rendelkező adózói körök, tevékenységek ellenőrzése (rejtett gazdaság elleni fellépés).
- Kiemelt adózók ellenőrzése.
- Önkéntes jogkövetés támogatása.

Az adókijátszás céljával működő társaságok rövid úton történő kiszűrése, a különösen veszélyeztetett ágazatok (pl.: zöldség-gyümölcs nagykereskedelem, építőipar) fokozott ellenőrzése áll az ellenőrzési tevékenység fókuszában, melynek során **fő cél a számlázási láncolatok gyorsabb feltárása az online számla rendszerbe beérkezett adatok felhasználásával** a nem valós számlázáson alapuló általános forgalmi adóösszegek költségvetésből történő kiáramlásának hatékony megakadályozása érdekében.

Továbbra is kiemelt jelentőséggel bír az ellenőrzési feladatok ellátásában, az ellenőrzésre történő kiválasztás indokoltságában és megalapozottságában a rendelkezésre álló információk és adatkörök **kockázatelemzése**, melynek során a NAV széles körben felhasználja a valós idejű adatokat, például az EKAER bejelentések, az online pénztárgépek és az online számla adatszolgáltatás adatait.

Az adózók ellenőrzésre való kiválasztása – a jogszabályban meghatározott kötelező ellenőrzés esetein, valamint a véletlenszerű kiválasztáson kívül – **célzottan, kockázatelemzésen alapulva történik.** A kockázatelemzés eredménye alapján az adóhatóság célirányosan és differenciáltan határozza meg intézkedéseit, a feltárt kockázat mértéke dönti el, hogy az adózónál támogató eljárás, vagy ellenőrzés – ezen belül is jogkövetési vizsgálat vagy adóellenőrzés – lefolytatására kerül sor.

2018. július 1-jével bevezetésre került az **online számlaadat-szolgáltatási** kötelezettség, azóta a **beérkező információkat az adóhatóság mind kockázatelemzési, mind ellenőrzési tevékenysége során kiemelten hasznosítja.** Az Online Számla rendszer adatai lényeges segítséget jelentenek a gazdálkodók valós idejű tevékenységének nyomon követésében, az aktuális kockázatok feltárásában és kiértékelésében. 2020. július 1-jétől bővült az adózók adatszolgáltatási kötelezettsége, ettől az időponttól kezdve már minden olyan számláról adatot kell szolgáltatni a NAV-hoz, amit egy adóalany egy másik belföldi adóalanynak, belföldön teljesített ügyletről bocsát ki, függetlenül a számla áthárított áfatartalmától. Ennek következtében bővült az adatszolgáltatásra kötelezett áfaalanyok köre is. Az adatszolgáltatási kötelezettség megfelelő teljesítése érdekében a NAV igyekszik minden segítséget megadni az adózóknak. Ennek kapcsán, a telefonos tájékoztatási feladatok ellátásában a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága kockázatkezelési és ellenőrzési szakterületének munkatársai

is részt vesznek, emellett a vizsgálatok során is felhívjuk az ügyfelek figyelmét az adatszolgáltatási kötelezettség bővülésére, valamint válaszolunk a felmerülő adózói kérdésekre.

A NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága kockázatkezelési szakterülete 2020. 1-7. havi tevékenysége elsősorban az éves ellenőrzési terv szempontjai alapján központilag kiválasztott adózók, az új vállalkozások és az átalakulással, illetve személyi változással érintett adózók kockázatelemzésére, a visszaigénylést tartalmazó bevallások ellenőrzésre történő kiválasztására és kockázatelemzésére, valamint a közérdekű bejelentések és társhatósági megkeresések egyedi kockázatelemzésére irányult.

Két speciális ellenőrzési terület emelhető ki a 2020. évi feladatok közül, az egyik a 2020. január 1-jétől hatályba lépő – az Áfa tv. 77. § (7) bekezdésében foglaltak szerinti – behajthatatlan követelés összegek miatti adóalap csökkentésből következő adókötelezettség-csökkentések ellenőrzése a költségvetési bevételek jogosulatlan igénybevétel miatti megóvása érdekében. A másik fokozott figyelmet érintő terület a valóságban munkaviszonyként létező jogviszonyok KATA adózási mód mögé való elrejtésének megakadályozása, a bújtatott foglalkoztatással való visszaélések feltárása és visszaszorítása a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (továbbiakban: Katv.) rendelkezései között.

A NAV Központi Irányítása által meghatározottan az adóellenőri kapacitást 85 %-os arányban ellenőrzések (20 % adóellenőrzés, 65% jogkövetési vizsgálat) végzésére, 15 %-ot pedig támogató eljárások lefolytatására kell felhasználni.

A Heves Megyei Adó- és Vámigazgatóság ellenőrzési szakterülete 2020. év első hét hónapjában, 5 témában összesen **100 db támogató eljárást** folytatott le, melyből 92 volt eredményes. A támogató eljárásokat jellemzően (84%) a **kisvállalkozások és a magánszemélyek körében** végezte el az adóhatóság, mely közel 92 %-ban végződött eredményesen. Ez jól jelzi, hogy ebben az adózói körben célba talál a NAV segítő szándéka.

Igazgatóságunk ellenőrzési területe **2020. 1-7. hónapjában 2 882 db ellenőrzést végzett el**, melyből jogkövetési vizsgálatot összesen 2 669 esetben végeztek az adóellenőrök. A jogkövetési vizsgálatok 14 %-ban tártunk fel szankcionálandó szabálytalanságot. **Továbbra is tendencia, pozitív tapasztalat, hogy az ügyfeleink többsége már az ellenőrzés során pótolja az elmulasztott kötelezettségeket, illetve önellenőrzéssel rendezi az adóeltéréseket.**

A jogkövető adózók körében az ellenőrzési szakterület a beadott adóbevallások felülvizsgálatának során **516 db támogató jellegű ellenőrzés során hívta fel az adózók figyelmét adókötelezettségük pótlására**, segítve ezzel az adózói hibák kiküszöbölését és növelve a költségvetési bevételeket. (További 293 db vizsgálatot végzett az operatív szakterület.) E vizsgálatok hatására a benyújtott önellenőrzések következtében **több mint 351 millió forint folyt be** a központi költségvetésbe, ami a tavalyi időarányos összeget 3 %-kal haladja meg. A vizsgálatok során a revizorok által javasolt bevalláshoz kötődő önellenőrzésekből (vagy alapbevallásokból) az adófolyószámlára felkötött kötelezettség-növekedés összege túlnyomórészt az áfa (81 %) adónemben jelentkezett.

Az operatív adóellenőrök helyszíni adatgyűjtési és ellenőrzési tevékenységére jelentős hatást gyakorolt a 2020 márciusában elrendelt veszélyhelyzet. Ezt a tevékenységet a legkritikusabb időszakban a **lehető legszükségesebb, legkockázatosabb területekre korlátoztuk**, figyelembe véve az egyes gazdasági ágazatokat (pl. vendéglátás) érintő súlyos gazdasági következményeket.

Munkatársaink ebben az időszakban célzott szempontok szerint kiválasztott adózók körében elektronikus formában hívták fel a figyelmet egyes adókötelezettségek teljesítésére, segítették a jogkövetést (148 kiküldött levél). **Helyszínen kizárólag azoknál a vállalkozásoknál jelentek meg az adóellenőrök, ahol a jogszerű működés súlyos megsértését, vagy szándékos, költségvetési bevételeket károsító magatartást tapasztaltak.**

A veszélyhelyzet megszűnését követően a Heves megyei operatív ellenőrzési tevékenységben is visszaállt a normál napi működés: beindult az idei évben is működtetett „**adótraffipax**”. A NAV online felületei és a média bevonásával **2020. évben is előre jelezzük, hogy adóellenőr munkatársaink a megye mely területén végeznek ellenőrzéseket** és milyen témákat kezelnek kiemelt figyelemmel. Egész évben folyamatosan kiemelt témakörnek számít e tekintetben a bevételek megfelelő bizonylatolásának és az alkalmazottak szabályszerű bejelentésének kontrollja. Továbbra is figyelmet fordítunk a váratlan vizsgálatok szervezésére is, illetve az adózói magatartás adatszintű visszamérésére.

Az **online pénztárgépek** üzemeltetésével kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének **ellenőrzése** keretében az operatív ellenőreink **812 db vizsgálatot** végeztek az érintett adózóknál, melynek mintegy 26 %-a zárult megállapítással. A jogszabálysértést elkövető vállalkozásoknak több mint 5,4 millió forint mulasztási bírságot szabott ki Igazgatóságunk.

Az **alkalmazottak szabályszerű bejelentésének ellenőrzése** továbbra is kiemelt feladat, a tapasztalatok szerint indokolt a szigorú fellépés, mert **nem mondható el, hogy javul a foglalkoztatói fegyelem.** A mulasztási bírság kiszabásán túlmenően következetesen alkalmazzuk, érvényesítjük az ehhez kapcsolódó további hátrányos jogkövetkezményeket is (közvetétel, kockázatos adózói minősítés, utólagos adóellenőrzés becsléssel).

Az utólagos adóellenőrzések területén is hozott változásokat a COVID-19 vírus miatt elrendelt veszélyhelyzet, ez azonban csak az adózókkal való kapcsolattartás tekintetében jelentett további arányeltolódást a kizárólag elektronikus információáramlás irányába. A NAV informatikai felkészültségére jellemző, hogy munkatársaink egy hét előkészület után gördülékenyen tudtak átállni a rotációban szervezett munkavégzésre, melynek során hatékonyan tudták ellenőrzési feladataikat ellátni otthoni munkavégzés keretében is. Az adózók részéről is sok esetben tapasztaltunk hasonló felkészültséget és rugalmasságot, csak néhány esetben történt arra való hivatkozás, hogy gondot jelent az ellenőrzéshez szükséges dokumentáció elektronikus úton történő megküldése. A személyes megjelenést igénylő eljárási cselekményeket (tanúk meghallgatása, nyilatkozat felvétele, helyszíni szemle) a legkritikusabb időszakban elhalasztottuk, a veszélyhelyzet megszüntetését követően pedig a legkörültekintőbb módon, a járványügyi előírásokat megtartva szerveztük meg: az ügyfelekre és munkatársaink védelmére is ügyelve védőeszközöket használtunk, a kellő távolságtartásra, az ügyfelek elkülönített fogadására figyelmet fordítottunk. Ellenőrzési eljárásaink során egy alkalommal sem érkezett kifogás ezzel kapcsolatosan az érintett ügyfelek részéről.

A 2020. év 1-7. hónapjában lezárt **213 db adóellenőrzés** túlnyomó többségében, **93,0 %-ban megállapítással zárult**, mely mutatja, hogy hatóságunk csak indokolt esetekben rendel el vizsgálatot lezárt időszakot eredményező utólagos adóellenőrzést. A **feltárt nettó adókülönbözlet közel 2,6 milliárd forint** mely háromnegyede előző év azonos időszaki összegnek. A végleges (jogerős) adókülönbözlet 3,8 milliárd forint, 5 %-kal több az előző évinél. Az **utólagos adóellenőrzéseinkre továbbra is jellemző, hogy súlyos jogsértéseket tárunk fel** és állapítunk meg, melyeknek nemegyszer büntetőjogi vonatkozása is van, így nem ritka, hogy

bűnügyi jelzést vagy feljelentést kell tennünk. A feltárt adókülönbözetből legjelentősebb részt ebben az évben is az általános forgalmi adó képviseli.

A kötelezően ellenőrizendő **kiemelt, illetve legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező adózók vizsgálatánál** a COVID-19 járványhelyzettel összefüggő rendkívüli helyzet okozott némi lemaradást, szükséges volt néhány esetben átütemezéssel élnünk. Ebben az adózó körben továbbra sem jellemző az adóteljesítményhez viszonyítottan jelentősebb összegű adóhatósági megállapítás, vagy az ellenőrzési megállapítások kapcsán hozott határozataink nyomán kialakuló jogvita.

A teljes adózói körben 2020. évben növekedett az utólagos ellenőrzésekhez kapcsolódóan első fokon kiadott határozataink elfogadási aránya: 2019. 01-07. hónapban 86,7 % volt, idén 92,3 %. (azoknak a határozatoknak a száma, melyek jogorvoslati kérelem nélkül, első fokon jogerőre emelkednek). A másodfokon elbíralt határozataink helybenhagyási aránya az előző évihez hasonlóan 80% körül alakul, mely a jogszerű és szakmailag magas színvonalú ellenőrzési tevékenységet mutatja.

A 2018. január 1-től bevezetett a **feltételes adóbírság-kedvezmény** (melynek értelmében – a törvényben foglalt feltételek teljesítése esetén – az adózó mentesül a kiszabott adóbírság ötven százalékának megfizetése alól, így azonnali befizetésre ösztönzi az adózókat) lehetőségével az idén is éltek az adózók.

2020. 1-7 hónapjában **23 adózó mondott le fellebbezési jogáról**, valamint **több mint 56 millió forint adókülönbözet és 9,6 millió forint szankciós kötelezettség rendezése történt meg**.

2020. évre is jellemző, hogy a NAV Heves Megyei Adó- és Vámigazgatósága adóellenőrei nemcsak a megye területi illetékességén működő adózók ellenőrzését végzik, hanem központi koordináció mellett főként a közép-magyarországi illetőségű adóalanyok vizsgálataiba is bekapcsolódnak. Ez a munkaszervezés mind az operatív jellegű helyszíni ellenőrzések szervezésében, mind pedig az utólagos adóellenőrzések feladatellátásában is megjelenik.

Adóhatósági végrehajtás és köztartozás-kezelés

Az elmúlt évek jogszabály-változásai nyomán, más szervek feladatainak átvételével jelentősen kibővült a **NAV végrehajtási hatásköre**, amelyek a következők szerint csoportosíthatók:

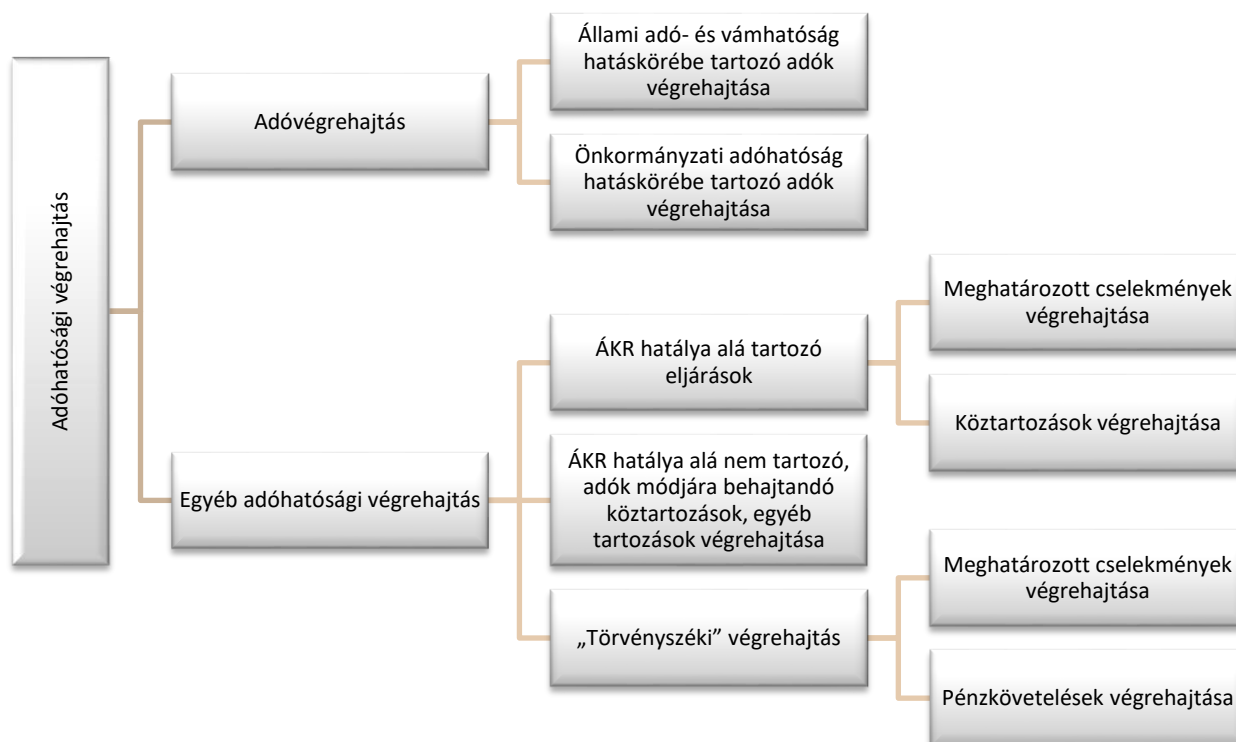
- Egyrészt az adóvégrehajtáson belül változatlanul alapfeladat, egyben az államháztartás, illetve a közösségi szolgáltatások fedezetének biztosítása érdekében változatlanul kiemelt jelentőséggel bír az **adó- és vámhatóság hatáskörébe tartozó adók végrehajtása**. Szintén változatlan, hogy a NAV az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe tartozó adókra is folytathat végrehajtást, megkeresés alapján.
- Az adó- és vámhatóság nem csak az adónak minősülő kötelezettségek, de egyéb köztartozások beszedése felől is gondoskodik. 2018-as változás, hogy a törvény megkülönbözteti az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló pénzfizetési kötelezettségek** és az **adók módjára behajtandó egyéb köztartozások beszedését**, tekintve, hogy azokra némileg eltérő szabály vonatkozik.

- Külön említendő az adók módjára behajtandó egyéb tartozások – fogalmilag magánjogi alapokon nyugvó tartozások – beszedése, mint a **diákhitel** vagy a **hulladékgazdálkodási díj**.
- Viszonylag új természetű feladat az általános közigazgatási rendtartáson alapuló **meghatározott cselekmények végrehajtása**.
- 2019-től a NAV látja el a korábban a **törvényszéki végrehajtó** hatáskörébe tartozó feladatokat, egyelőre az újonnan induló végrehajtási ügyekben, 2020-tól pedig a folyamatban lévő eljárásokban. Ezek az ügyek egyaránt vonatkozhatnak **pénzfizetési kötelezettség** (pl. bűnügyi költség), illetve **meghatározott cselekmény** (pl. bűnügyi zárlat, fedezetbiztosítás) végrehajtására.

A törvényi változások eredményeképpen a NAV vált az **általános hatáskörű közigazgatási végrehajtói szervvé** (új és folyamatban lévő ügyekben egyaránt), továbbá a „törvényszéki végrehajtás” feladatköre is átkerült a bíróságoktól. Sajnos azonban ez **nem járt együtt a munkaerő és a működési költségkeret átcsoportosításával**.

Hangsúlyozandó, hogy a feladatok átvétele nem csupán a végrehajtási eljárásokat érintette. Az általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségek végrehajtása során – a behajtást kérő hatóság saját bevételeit képező kötelezettségek kivételével – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal

- számítja fel a **késedelmi pótlékot**,
- képviseli a végrehajtást kérő hatóságot a **felszámolási eljárás során**
- a teljes elévülési időn belül **figyelemmel kíséri a követelések végrehajthatóságát**,
- megállapítja a végrehajtáshoz való jog **elévülését**.

Fizetési kedvezmények

A NAV a lejárt esedékességű adókövetelések kezelését nem tisztán végrehajtási, adóbeszedési feladatnak tekinti. Az adóhátralékok kezelése során egyszerre vannak jelen az állampolgárokat, vállalkozásokat **támogató, segítő**, valamint a társadalmi, adóbevételi érdekeket védő jogintézmények, eszközselekmények, aktusok.

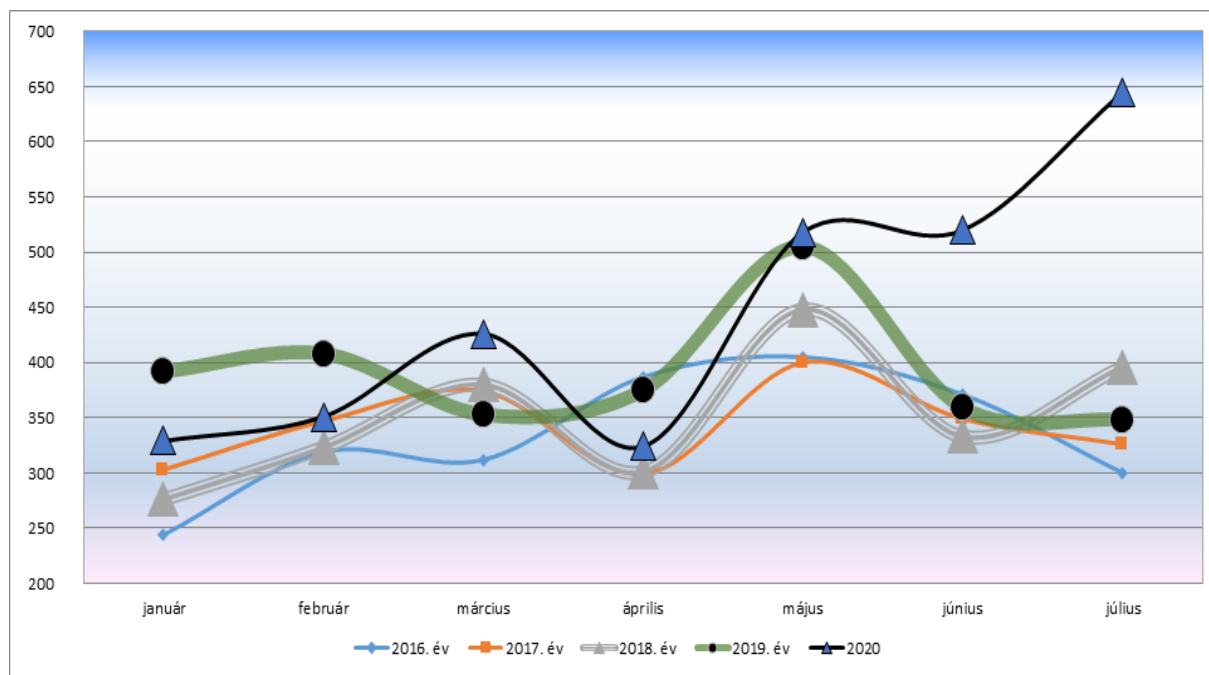
A vonatkozó törvényi alapelvből és jogintézményi szabályokból, valamint az adózási elvekből adódóan, amennyiben a törvényi feltételek fennállnak, az adóhatóság fizetési kedvezményt engedélyez az adózó részére. A fizetési kedvezmények két alapvető fajtája az **adómérséklés**, valamint a **fizetési könnyítés**. Az előbbi engedélyezésével – a törvényi feltételek, így elsődlegesen a megélhetés súlyos veszélyeztetettségének, illetve a gazdasági tevékenység ellehetetlenülésének szigorú vizsgálatával – az adó- és vámhatóság véglegesen lemond az adó, illetve a gazdálkodó szervezetek esetén kizárólag a késedelmei pótlék, bírság későbbi megfizetéséről. A másik körbe sorolható fizetési kedvezmények, így a fizetési halasztás, részletfizetés engedélyezésével a hatóság időleges fizetési haladékot biztosít, mely szükséges és elegendő ahhoz, hogy a vállalkozás tovább tudja folytatni gazdasági tevékenységét, illetve ahhoz, hogy a magánszemély megélhetését az adó egyösszegű megfizetése ne veszélyeztesse.

A **fizetési könnyítési kérelmek** elbírálása során a jogszabályi felhatalmazás alapján értékelhető megélhetési, gazdálkodási körülményeket a törvényi keretek között **méltányosan** kezeljük. A fizetési nehézség körülményeinek értékelésekor a nagyobb vállalkozások esetében egy-egy térség foglalkoztatási helyzetét, illetve egyes szervezeteknél az általuk végzett szolgáltatás folyamatosságát sem lehet figyelmen kívül hagyni. Ezen túlmenően is, proaktív módon, a tájékoztatási funkció nyomatékos gyakorlásával segítjük azokat az állampolgárokat, mikrovállalkozásokat, akik nem rendelkeznek elégséges információval a vonatkozó jogok gyakorlásához, kötelezettségek teljesítéséhez.

A másik oldalról a **következetesség** és egyenlő elbánás elve jelenti a mércét. Az adó későbbi megfizetését kizárólag a hatóság döntése alapozhatja meg, ezért a nem teljesített fizetési könnyítéseket – minthogy azok érvényüket veszítik – visszarendezzük az adószámlán. Természetesen semmi nem zárja ki, hogy az adózó újabb fizetési kedvezményi kérelmet terjesszen elő. Ilyenkor figyelembe vesszük az adózó életútját, tehát nem közömbös, hogy az adózó a korábban engedélyezett fizetési kedvezményeit teljesítette-e.

A benyújtott **fizetési kedvezményi kérelmek darabszáma** 2016-tól kismértékű emelkedést mutatott. **2020-ban a koronavírus-járvány és a veszélyhelyzet gazdasági hatásai okán – különösen június és július hónapban – kiugróan nagyszámú kérelmet nyújtottak be az adózók.** 2020 első hét hónapjában 3 113 fizetési kedvezményi kérelem érkezett, ezen belül július hónapban 645 db.

Megemlíthető, hogy 2018-tól a **természetes személy** adózók (ideértve az egyéni vállalkozókat) évente egy alkalommal az 500 ezer forintot meg nem haladó adó tartozásra 12 havi maximális „futamidő” mellett igényelhetnek részletfizetést minden egyéb törvényi feltétel nélkül. Azt, hogy az adózók részéről kedvező fogadtatásra talált az „**automatikus**” részletfizetés, az is alátámasztja, hogy 2020 első félévében 1 164 db ilyen kérelem érkezett.

Ha az **adók módjára behajtandó köztartozásra**, illetve az **általános közigazgatási rendtartáson alapuló kötelezettségekre** irányuló **fizetési kedvezmény iránti kérelmet** a végrehajtás elrendelését követően terjesztették elő, akkor a végrehajtási eljárás során érkezett kérelmet – főszabály szerint – az **adóhatóság bírálja el**. Összességében megemlíthető, hogy 2020 első félévében 244 esetben bíráltunk el adónak nem minősülő köztartozásra vonatkozó fizetési kedvezményi kérelmet.

A koronavírus-járvány, valamint a kihirdetett veszélyhelyzet hatása az adóhatósági hátralékkezelésre és végrehajtásra

A koronavírus-járvány, valamint a kihirdetett veszélyhelyzet miatt a Kormány 2020. március 23-án arról döntött, hogy a **folyamatban lévő adóhatósági végrehajtási eljárások** a jogszabály erejénél fogva **szünetelnek**. A végrehajtás szünetelése 2020. március 24-étől a veszélyhelyzet megszűnését követő 15. napig, tehát 2020. július 3-áig tartott. A végrehajtás szünetelésének időtartama alatt a 2020. március 24-én folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban újabb végrehajtási intézkedésekre nem kerülhetett sor. Az adóhatóság a **jövedelemletiltások felfüggesztéséről** tájékoztatta a munkáltatókat, valamint – a Magyar Bankszövetségen keresztül – haladéktalanul intézkedett a **hatósági átutalási megbízások visszavonásáról**.

A vonatkozó jogszabály rendelkezései nem érintették a **hatálybalépését követően teljesítendő (a hatálybalépéskor végrehajtás alá még nem vont) adókötelezettségeket**, amelyekre nézve ugyanakkor tájékoztattuk az adózókat arról, hogy fizetési halasztást vagy részletfizetést kérhetnek. Megemlíthető emellett az is, hogy a Kormány egyéb célzott

kedvezmények biztosításával is támogatta az adózókat, pl. a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvény szerinti – jogszabályban meghatározott főtevékenységet gyakorló – kisvállalati adóalanyokat.

A NAV a fizetési kedvezményi kérelmek előterjesztéséhez rendszeresített űrlapon biztosította annak lehetőségét, hogy az adózók – formalizált módon – a járványhelyzetre hivatkozzanak. 2020. július 31-ével bezárólag az **adózók 584 olyan fizetési kedvezményi kérelmet** nyújtottak be, amelyben a **járványhelyzetet** jelölték meg a fizetési nehézség kialakulása okaként. Ez az indok az érintett időszakban benyújtott kérelmek közel 30%-ában jelent meg.

A járványhelyzet miatt benyújtott kérelmeken belül külön csoportot képeznek azok a beadványok, amelyekben az adózók a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV. 21.) Korm. rendelet, és a helyébe lépett, a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény által biztosított fizetési kedvezményeket kívánták igénybe venni. A korlátozott időszakban előterjeszhető **speciális fizetési kedvezmények** révén az adózók az adóhatóságnál nyilvántartott, legfeljebb 5 millió forint összegű – akár a természetes személytől levont – adóra egy alkalommal, legfeljebb 6 havi **pótlékmentes fizetési halasztást** vagy legfeljebb 12 havi **pótlékmentes részletfizetést** igényelhettek. Emellett a gazdálkodó szervezetek kérelme alapján, akiknél egyébként az általános törvényi rendelkezések nem teszik lehetővé az adó elengedését, az adóhatóság **mérsékelhette** az adótartozást: egy alkalommal, egyetlen adónemre, **legfeljebb 20%-kal**, de **5 millió forintot** meg nem haladó összegben. Az előzőek alapján benyújtott kérelmek száma 160 darab volt, ebből 66 esetben részben vagy egészben az adótartozás mérséklését (is) kérték az adózók.

Mind a speciális, mind pedig az általános jogcímenek előterjesztett fizetési kedvezményi kérelmek elbírálása során, a méltányossági jogkör gyakorlásakor kiemelt figyelemmel voltunk arra, hogy a koronavírus-járvány, illetve a veszélyhelyzet miatt **bevételcsökkenést elszenvedő vállalkozások lehetőség szerint talpon maradhassanak**, és hogy ne kényszerüljenek rá a **munkavállalói létszám** csökkentésére.

Az előzőek szellemében jártunk el akkor is, amikor a végrehajtási eljárások jogszabályban elrendelt szünetelése befejeződött, és a **végrehajtás továbbfolytatása** érdekében jellemzően **fizetési felszólítás** kibocsátásával – és nem rögtön végrehajtási intézkedés foganatosításával – intézkedtünk.

Az adószámla vezetése és a köztartozások nyilvántartása

Az állami adó- és vámhatóság az adózó adókötelezettségét és költségvetési támogatási igényét, valamint az arra teljesített befizetést és kiutalást az adózó **adószámláján** tartja nyilván, amely az adózás alapvető fontosságú, nélkülözhetetlen intézménye.

A 2020-ban bevezetett **Azonnali Fizetési Rendszerben** jelentősen felgyorsulnak – gyakorlatilag azonnal teljesülnek – az egyes belföldi forintátutalások. Ez a NAV részére teljesítendő átutalásokban is könnyebbséget jelent. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal számlavezető bankja a Magyar Államkincstár, amely szintén csatlakozott az Azonnali Fizetési Rendszerhez. Az adózók

az Azonnali Fizetési Rendszeren keresztül kezdeményezett átutalások jóváírását az eBEV felületen ellenőrizhetik, a befizetések „könyvelésre váró tételként” néhány percen belül megjelennek.

Az adó megfizetéséhez, illetve a költségvetési támogatások kiutalásához kapcsolódó alapvető adóhatósági szolgáltatás a **számlavezetés**. Ezen belül az adó- és vámhatóság támogató szerepkörébe sorolható az **adószámla** karbantartása és különösen arról az éves kivonat elkészítése, kiküldése – amennyiben az 5 000 forintot meghaladó túlfizetést vagy tartozást mutat, illetve az adott évre 5 000 forintot elérő késedelmi pótlék kerül felszámításra, és az adózó nem elektronikusan teljesíti bevallásait –, valamint az adószámla-kivonatra érkező észrevételek egyeztetése. 2019. évben (a 2018. évre vonatkozóan) 12 607 papíralapú **adószámla-kivonatot** és 23 537 elektronikus értesítést küldtünk az adózók részére. Az előkészítés eredményeképpen csak 136 észrevétel érkezett. A természetes személy adózók részére a 2019. évre vonatkozó papíralapú kivonatok kiküldése 2020. augusztus végén kezdődik meg. Mind az elektronikusan bármikor lekérdezhető adószámla, mind pedig a kiküldött kivonat révén az adózók figyelemmel tudják kísérni a kötelezettségeik teljesítését.

Az adószámla vezetéséhez kapcsolódóan érdemes megemlíteni a **visszatartási jog** gyakorlását, amely bár nem végrehajtási cselekmény, de ahhoz hasonló funkcióval bír: ha az adózó a bevallásában vagy külön erre létesített űrlapon adó-visszatérítési igényt terjeszt elő, de egyúttal adótartozással vagy köztartozással rendelkezik, az adóhatóság a tartozás erejéig visszatartja a kiutalni kért összeget. 2019. évben 4 526 felülvizsgálatot követően 2 788 ügyben közel 400 millió forint adó- és egyéb köztartozás erejéig gyakoroltunk visszatartási jogot a kiutalni kért összegre vonatkozóan. A visszatartott összeg több mint 9%-a NAV-on kívüli tartozás beszedését szolgálta.

Az állami adó- és vámhatóság a végrehajtásra átvett kötelezettségekről **elkülönítetten egyedi nyilvántartást** vezet, ideértve a különböző behajtást kérők, illetve behajtást kérő hatóságok megkeresésében szerepeltett köztartozásokat is. A végrehajtási eljárásban behajtott, a végrehajtási kényszer eredményeként befizetett összegek fogadására és kezelésére a NAV **elkülönített számlát működtet** (külön végrehajtói letéti számlát).

A végrehajtás elvei, a fizetési felszólítás

Addig, amíg a fizetési kedvezmény engedélyezésére irányuló eljárások az adó- és vámhatóság méltányossági jogköre révén a támogató, segítő funkció köré szövődnek, az adókövetelések beszedése, így a szűkebb értelemben vett **végrehajtás** és ezen belül az egyes **végrehajtási cselekmények foganatosítása** jelenti a pénzügyi-gazdasági helyzetre, megélhetésre leggyorsabban és leginkább kiható kényszereszközöket. A NAV a tartozás beszedése érdekében az arányosság és fokozatosság elvéből adódóan legelőször is belső adminisztrációs eszközöket alkalmaz, ideértve az adószámlák közötti végrehajtási átvezetést és a visszatartási jog gyakorlását, továbbá **fizetési felhívást** küld a lejárt esedékességű kötelezettségről. Ha az előzőek szerint nem rendezhető a tartozás, hatósági átutalási megbízást, jövedelemletiltást nyújt be a pénzügyhatósághoz, illetve a munkáltatóhoz, ezzel egyidejűleg a hatósági nyilvántartások alapján lefoglalja a gépjárműveket, egyéb nyilvántartott ingóságokat, illetve elrendeli az ingatlanok végrehajtását, majd helyszíni cselekményekkel végrehajtás alá vonja az

adós összes lefoglalható vagyonát, végül pedig árverésen értékesíti a lefoglalt ingó, ingatlan vagyontárgyakat.

Alapvetés, hogy a segítő, támogató funkció, valamint a hatósági kényszer az adózó vállalkozásának körülményei, magatartása, előélete szempontjából mindig megfelelő arányban és intenzitással érvényesüljön. A törvényi alapelvből levezetve az 1 millió forint alatti tartozások esetén nem közvetlenül végrehajtási cselekménnyel (pl. inkasszóval), hanem **fizetési felszólítással indítjuk a tartozás beszedésére irányuló eljárást**. Emellett a megbízható minősítésű, a köztartozásmentes adózói adatbázisban, illetve a megbízható adózók nyilvántartásában szereplő adózóknál, továbbá a nagy adóteljesítményű adózói állományban szereplőknél is hasonlóan járunk el.

A fizetési felszólítás végrehajtást megelőző alkalmazása, amellyel, hogy támogatja az adózókat, eredményes is. **Fizetési felszólítás hatására 2019-ben összesen 4,55 milliárd forint tartozást fizettek meg az adózók**, illetve a köztartozások kötelezettjei, tehát a megelőző intézkedések miatt ilyen összegű adóhátralékokra nem kellett megindítani a végrehajtási eljárást. A **2020. első 7 hónapjában** kibocsátott közel **20 ezer darab fizetési felszólításra 2,6 milliárd forint** tartozást fizettek meg.

A végrehajtás megindítása, lefolytatása

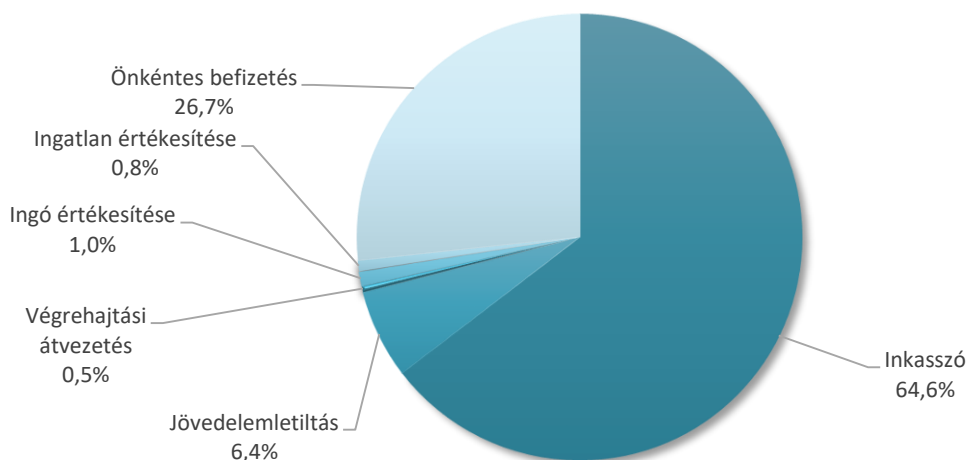
Miután az adózó vagy nem élt az előbbi lehetőségekkel, vagy azok nem vezettek eredményre, az adó- és vámhatóságnak – törvényi kötelezettségéből adódóan – soron kívül meg kell indítania a végrehajtási eljárást. Az eljárásnak ebben a szakaszában már jellemzően a hatósági kényszer jut érvényre.

Adóbeszedési tevékenységünk középpontjában a köztartozás-állomány eredménycentrikus kezelése áll. Ez magában foglalja azt a törekvést, hogy a lehető **legszélesebb körben** és a **lehető legnagyobb hátralékmennyiséget** vonjuk ügyintézés alá. Fontos az is, hogy már az eljárás első szegmensében a lehető legteljesebb módon biztosítsuk a tartozás fedezetét jelentő vagyont, amire a nyilvántartás alapján történő foglalás révén is lehetőségünk van. A bevételeket minden végrehajtási módozatnál a **vagyonfeltáró** és a **végrehajtást foganatosító cselekmények intenzitásával** lehet fokozni, ezért az ügyek, cselekmények tömegszerű kezelésére, illetve foganatosítására törekszünk.

Az adó- és vámhatóság nyilvántartása, illetve a közvetlenül elérhető más hatósági nyilvántartások jellemzően tartalmazzák azokat az adatokat, amelyek lehetővé teszik az eredményes vagyonfeltárást. Néhány esetben azonban megkeresés válhat szükségessé. Erre jó példa az **elektronikus banki megkeresés** lehetősége. Jól mutatja a cselekmény nagyságrendjét, hogy 2019-ben 483 636 db megkereséssel éltünk a pénzügyintézetek felé annak érdekében, hogy információt szerezzünk az adósok pénzeszközeiről.

A két legerősebb intenzitású – adminisztratív – végrehajtási cselekménytípus hatására, a 2019-ben kiadott 18 761 db **hatósági átutalási megbízás** alapján 2,943 milliárd forint, az ugyanezen időszakban érvényesített 2 731 db **jövedelemletiltásra** 295 millió forint folyt be a Heves megyei adó- és vámhatósághoz. A bevételek összetételét tekintve továbbra is a hatósági átutalási megbízás (inkasszó) jelentősége emelhető ki.

2020. évben befolyt végrehajtási bevételek összetétele

Az elmúlt években az **értékesítésre** irányuló eljárásokat is előtérbe helyeztük. A tapasztalatok szerint ugyanis, ha a foglalást ésszerű időn belül nem követi az értékesítésre irányuló cselekmény, az a végrehajtás következetességét rontja, ennél fogva negatívan hat az adós jogkövetésére. A lefoglalt ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítésére irányuló eljárás eredményessége nem feltétlenül az árverésben, hanem abban rejlik, hogy az adóst az **önkéntes jogkövetés irányába tereli**, aki megpróbál élni a törvény adta lehetőségekkel, továbbá az adófizetést előtérbe helyezi más, adott esetben polgári jogi fizetési kötelezettségeivel szemben. Az állami adó- és vámhatóság a lefoglalt vagyontárgyakat elsődlegesen elektronikus árverésen értékesíti. A NAV erre vonatkozóan 2008-tól működteti az **Elektronikus Árverési Felületet**. Megjegyezhető, hogy 2020-ban a koronavírus-járvány miatt az ingó és ingatlan vagyontárgyak értékesítése értelemszerűen kevésbé volt hangsúlyos.

Az online adatkapcsolatra alkalmas pénztárgépek adatszolgáltatása, illetve az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer bejelentései, adatai az adósok végrehajtási ügyeiben is értékes információt biztosítanak. A pénztárgépek automatikus, „valós idejű” adatszolgáltatása alapján helyszíni készpénzfoglalásra, az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer működtetéséhez kapcsolódóan pedig helyszíni jármű- vagy árufoglalásra van lehetőség. Ehhez hasonlóan, az áfa-bevalláshoz kapcsolódó tételes nyilatkozatban szereplő, illetve az **online számla-adatszolgáltatás** nyomán rendelkezésre álló adatok követelésfoglalást alapozhatnak meg. Az adatszolgáltatás alkalmas arra, hogy a kibocsátott számla alapjául szolgáló szerződésből származó, jellemzően a jövőben esedékes követelést a NAV azonnal lefoglalja. Természetesen, amennyiben az online számla-adatszolgáltatás termékbeszerzésre vonatkozik, úgy a beszerző félnél – az adósnál – helyszíni ingófogalás is foganatosítható.

Adónak nem minősülő köztartozások beszedése – a NAV mint általános végrehajtási hatóság és az igazságügyi jellegű fizetési kötelezettségek végrehajtása

Az adónak nem minősülő köztartozások beszedésekor az adó- és vámhatóság összességében szolgáltató szerepkörben végzi ugyanazt a végrehajtási tevékenységet, mint az adóbeszedés során a „saját” adóügyeiben. E tevékenységi kör folyamatosan bővült. 2016-tól teljes körűen

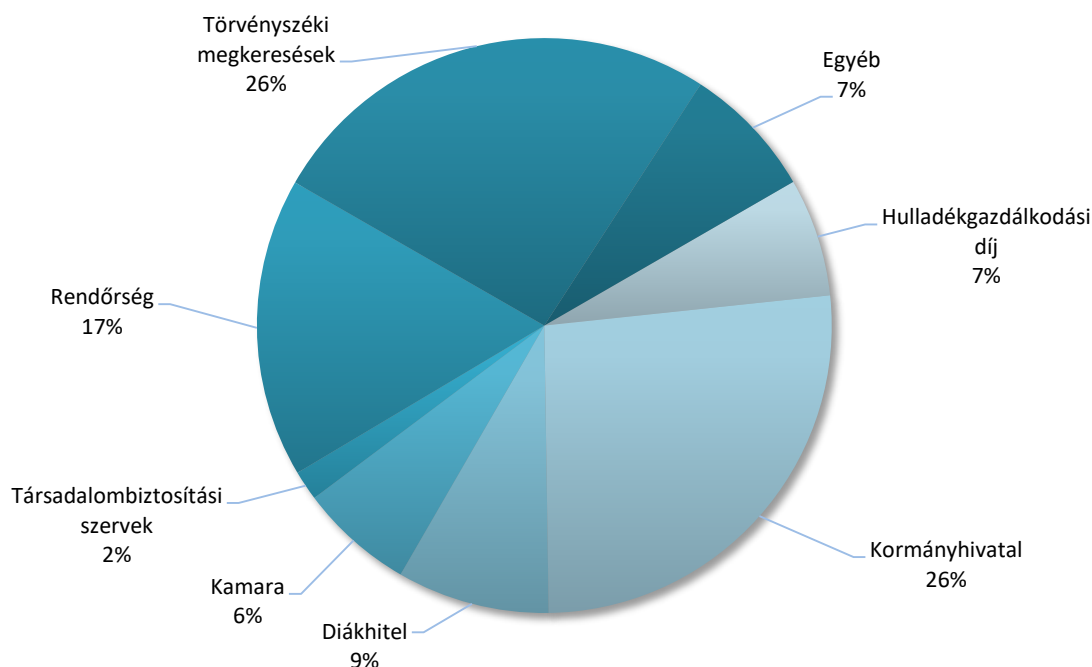
az állami adó- és vámhatóság jár el a **kormányhivatali és a járási hivatali megkeresések** alapján az adók módjára behajtandó köztartozások ügyében (korábban csak a jogi személyek, egyéb szervezetek tekintetében volt hatásköre), 2017 elején pedig a folyamatban lévő ügyeket is át kellett, hogy adják az önkormányzati adóhatóságok.

2018 újabb mérföldkő volt, hiszen az **általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló összes** – korábban nem adók módjára behajtandó – **köztartozás** ügyében ettől kezdve az állami adó- és vámhatóság jár el, ideértve a folyamatban lévő ügyeket is. Az ügyek fizikális átadása-átvétele sajnos további adminisztrációt eredményezett, ráadásul ezeket az eljárásokat a jogelőd hatóságok nem feltétlenül intenzív módon folytatták. Másrészt, a megkeresők, valamint a NAV között 2017 elején bevezetett **elektronikus kapcsolattartás** az új ügyekben jelentősen csökkentette a munka erőforrásigényét.

2019-ben az **igazságügyi** – korábban a **törvényszéki végrehajtó** hatáskörébe tartozó – megkeresésekre induló eljárások hatáskörét „nyerte el” a NAV a bíróságoktól, ehhez a jogkörhöz kapcsolódóan 2020-ban számos folyamatban lévő ügyet is át kellett venni.

A „megrendelésre” induló végrehajtási ügyek növekvő volumenét jelzi, hogy 2017-ben 14 641 db, 2018-ban 17 213 db, 2019-ben 24 487 db, majd **2020 első 7 hónapjában 14 959 megkeresés érkezett** az adó- és vámigazgatósághoz. Az előbbi számsor alapján egyrészt látható a folyamatos és robusztus növekedés, másrészt az is megállapítható, hogy a társhatóságok, illetve egyéb megkereső szervek eljárás-kezdeményező munkáját viszonylag kevésbé vetette vissza a koronavírus-járvány.

2020-ban (július 31-éig) beérkezett megkeresések megoszlása

A meghatározott cselekmények végrehajtása

Addig, míg a pénzkövetelések állami kényszereszközökkel történő érvényesítése már régóta az állami adó- és vámhatóság alapfeladatának tekinthető, a hatósági döntésben elrendelt

egyéb kötelezettségek, az ún. meghatározott cselekmények végrehajtása alapvetően új feladat. A törvényi szabályozás értelmében ezekben az ügyekben az első cselekmény egy önkéntes teljesítésre irányuló **felhívás**, amelyet a fokozatosság elvéből adódóan **kétszeri bírságot** követhet. Amennyiben a cselekmény közvetett kikényszerítése nem jár eredménnyel, **az adóhatóság a kötelezett költségére maga gondoskodik a cselekmény elvégzéséről**. Ehhez az ügy jellegéből adódóan külső közreműködő vehető igénybe. Természetesen lehetőség van arra is, hogy amennyiben a kötelezettség teljesítése nem tűr halasztást, úgy azonnali végrehajtásra kerüljön sor.

Az **általános közigazgatási eljárási törvényen alapuló határozatban elrendelt, meghatározott cselekmények végrehajtása** körében sajnos elmondható, hogy a jogelőd hatóságok (jellemzően a végrehajtandó kötelezettséget előíró határozatot hozó szervek) szinte egyáltalán nem látták el ezt a végrehajtási feladatkört, 2018 elejétől 2020 júniusáig hozzávetőleg 8 400 megkeresést nyújtottak be az adó- és vámigazgatósághoz, sokszor évekkel korábban meghozott határozatok végrehajtására. A beérkezett ügyeket – az ügyintézők belső átcsoportosításával, sajnos az adóbeszedési tevékenység rovására – folyamatosan feldolgoztuk, jelenleg közel 3 600 ügy van folyamatban. A meghatározott cselekmény végrehajtására irányuló ügyek döntő része rendszámtábla leadására irányul, de jelentős számban érkeztek épület jókarbantartására, illetve bontására irányuló, valamint olyan speciális ügyek is, mint például kényszertakarítás, gyermek beoltása, kisajátított ingatlan birtokba adása.

A meghatározott cselekmény végrehajtása során eddig több mint **7 700 felhívást** küldtünk ki, és közel **3 400** esetben szabtuk ki **eljárási bírságot**. Az előbbi statisztika mentén látható, hogy az ügyfelek egy jelentős része már a felhívás alapján, majd szintén egy tekintélyes hányaduk a bírságotra figyelemmel teljesíti kötelezettségét.

Főként az építmények bontására, jókarbantartására irányuló ügyekben több mint **600 helyszíni eljárásra** is sor került, részben abból a célból, hogy ellenőrizzük a kötelezettek önkéntes teljesítését, másrészt azért, hogy az adóhatóság maga vagy közreműködő szervezet segítségével foganatosítsa az adott cselekményt. A bontási, jókarbantartási ügyek mellett pl. kisajátítást, illetve kényszertakarítást elrendelő határozatokat is végrehajtottunk a helyszínen.

Jelenleg összesen 200 db olyan ügy van folyamatban, amely **építmény jókarbantartásának, illetve bontásának** végrehajtására irányul, ezek közül több ügyben közreműködő szervezetet (gyakorlatilag: építőipari vállalkozást) vontunk be az eljárásba. Ezekben az ügyekben a NAV megelőlegezi az építőipari munka költségét, majd megkísérli annak beszedését a kötelezettektől. Ezekben az eljárásokban nem csak a személyi erőforrás, de az anyagi erőforrás-gazdálkodás is korlátok közé szorítja a NAV működését. A másik oldalról az is látható, hogy egyrészt **érzékelhető közösségi igény** merül fel egyes ügyek megoldására, másrészt **egyéb érdekelt személy** (pl. a szomszédos ingatlan tulajdonosa) lép fel a mielőbbi végrehajtás érdekében.

Törvényszéki végrehajtás körében eddig mindösszesen 90 megkeresés érkezett meghatározott cselekmény végrehajtására, így például vagyonekhozás biztosítására elrendelt bűnügyi zárlat, illetve meghatározott vagyontárgyra elrendelt vagyonekhozás érdekében.

A cégek megszüntetéséhez kapcsolódó feladatok

A jogsértő tevékenységet folytató adózóknál fontos szerepet tölt be a **felszámolási eljárás** megindításának lehetősége. Amennyiben a jogsértő módon működő vállalkozást az adó- és vámhatóság a lehető leggyorsabban kiszűri, ezzel nem csak az adóbeszedés folyamatában tesz intézkedést, de **tisztítja a gazdasági szférát** is, többek között megakadályozza azt, hogy a jogellenes tevékenységet folytató adózó más vállalkozásokat tévesszen meg vagy hozzon versenyhátrányba. Más esetben a gazdálkodó szervezet **tartós és helyrehozhatatlan fizetésképtelensége** indokolja a felszámolás kezdeményezését, amire a végrehajtás teljes lefolytatását követően intézkedünk.

Azoknál a cégeknél, melyek jogsértően működnek, a megszüntetési eljáráshoz kapcsolódóan élünk azzal a lehetőséggel, hogy az egyébként korlátozott felelősséggel tartozó – és emiatt főszabályszerűen számon nem kérhető – tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben perben érvényesítsük az adóköveteléssel kapcsolatos igényt. Ennek kapcsán 2019. évben 35 db, 2020. első félévében **20 db pert indítottunk a korlátozott felelősséggel tartozó tagokkal, vezető tisztségviselőkkel szemben.**

Az adó- és vámhatóság a tartós fizetési nehézség miatt meginduló felszámolási eljárásban is nyitott a segítő, támogató hozzáállásra. Amennyiben az adózó olyan **egyezségi** ajánlattal áll elő, mely a költségvetési érdekek mentén elfogadható, azt lehetőség szerint támogatjuk. Felszámolási kezdeményezéseink hatására 2019. évben 19 db megállapodás, míg 2020. első félévében 6 db megállapodás megkötésére került sor. Fizetési megállapodás alapján 2019. évben 24,9 millió forint, 2020. első félévében 14,2 millió forint adó folyt be. A tagok, vezető tisztségviselők elleni perviteli tevékenységünk során is előfordul egyezség kötése, ebből 2019. évben 16,9 millió forint, 2020. első félévében 3,5 millió forint bevétel származott.

A **jogszerűen megszűnni szándékozó adózók** előtti lehetőség a **végelszámolási eljárás**. Annak érdekében, hogy a végelszámolási eljárások eredményesen tudjanak befejeződni, az adóhatóság **támogató eljárások** lefolytatásával is segíti az adózókat, hogy az adókötelezettségeket határidőben és jogszerűen tudják teljesíteni.

Vám- és pénzügyőri igazgatási eljárások

2020. év 01-07. hónapjában **3 572 db** (1 609 db export, 1 963 db import viszonylatú) vámeljárást folytattunk le, ezekhez kapcsolódóan import viszonylatában **14-16 %-os** részarányt képvisel a vámvizsgálataink (okmány, áru vizsgálata) száma. **Uniós vám tekintetében 209 millió forint, míg import ÁFA vonatkozásában több, mint 344 millió forint bevétel realizálódott.**

A vizsgált időszakban 4 db gazdálkodó utólagos ellenőrzése történt meg. Az ellenőrzés eredményeként 180 db vám-árunyilatkozat ellenőrzésére került sor. Vámigazgatási bírság kiszabásával nem élt az Igazgatóság.

Igazgatóságunk 2020. 01-07. hónapjában Heves megye területén (Gyöngyös, Heves, Verpelét, Kál településeken) **12 nemesfém ellenőrzést** végzett a Budapest Főváros Kormányhivatala Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és Nemesfémhitelesítési Főosztály Nemesfém

Nyilvántartási, Ellenőrzési és Vizsgálati Osztályának szakembereivel közösen, a két hatóság közötti együttműködési megállapodás alapján.

A gépjárművek forgalmazásához kapcsolódó **regisztrációsadó-eljárások** száma a Covid-19 vírusjárvány miatt nagymértékben csökkent, ezzel arányosan a bevételek is csökkenést mutatnak. Az **eljárások száma** 2020. 01-07. hónapjában **1 775 db** volt (2019. év azonos időszakában 2 478 db), a **beszedett regisztrációs adó összege** 2020. első 01-07 hónapjában elérte a **95 millió forintot** (2019. év azonos időszakában 147 millió forint).

Jövedéki adózás

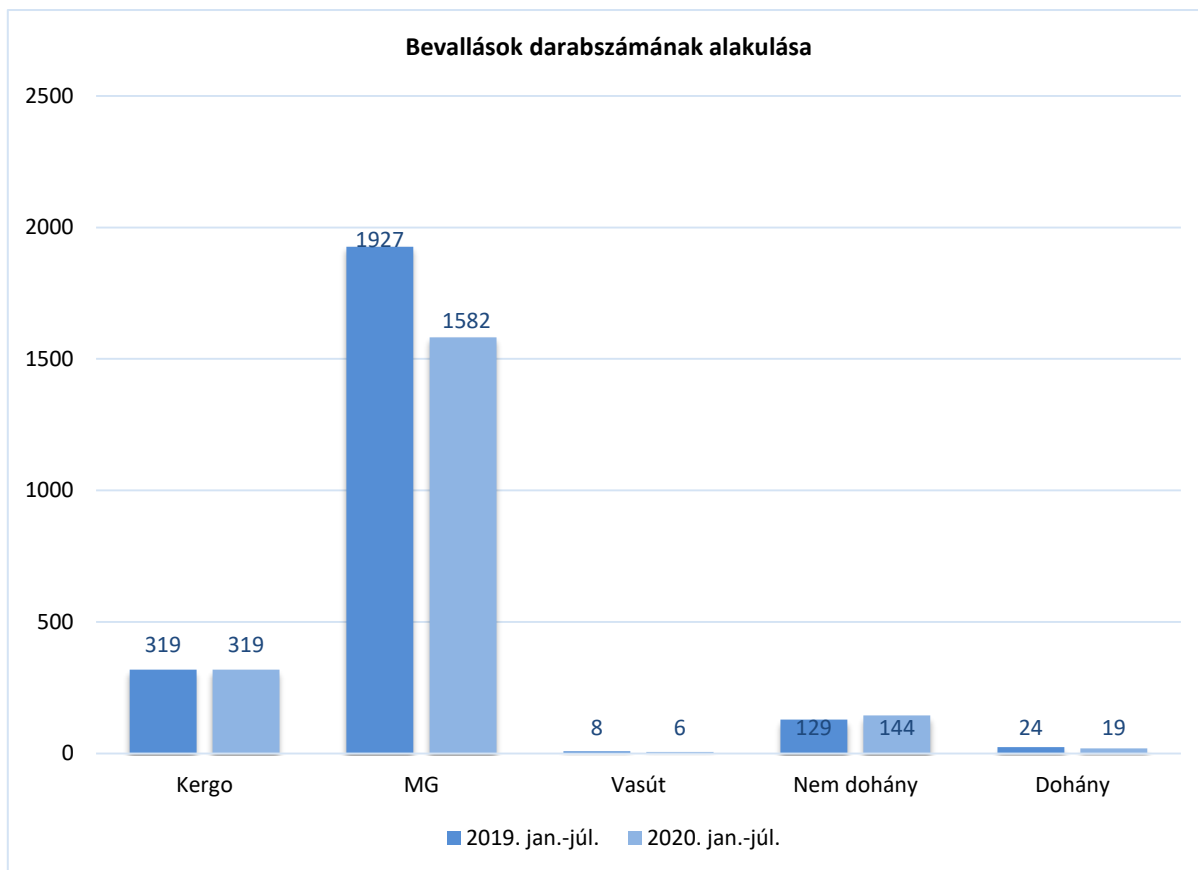
A jövedéki szakfeladatok ellátására is jelentős mértékben hatást gyakorolt a 2020. évben a koronavírus terjedése. Az ellenőrzések tekintetében amennyiben lehetőség nyílt rá, csökkentettük az adózókkal történő személyes találkozások számát, a szakterületen törekedtünk az ügyek egyediségét figyelembe véve elektronikus útra terelni az ügyintézését. A koronavírus elleni védekezésben, a járvány terjedésének lassításában és megfékezésében a megszokottnál is fontosabbá vált a közrend és a közbiztonság fenntartása. Ennek eleget téve a rendvédelmi szervek, egymás munkáját segítve és megerősítve működtek együtt az ebből adódó feladatok ellátásában Heves megyében is. Az Igazgatóság pénzügyőrei közösen teljesítettek szolgálatot a rendőrökkel a járványhelyzetben. Részt vettek többek között a vendéglátóhelyeket, kereskedelmi egységeket érintő működési korlátozások, valamint a kijárási korlátozások betartásának ellenőrzésében.

Az előzőekben részletezett közös ellenőrzéseken túl a szakterületnek a folyamatos működést is biztosítani kellett. Ezen feladatellátás a számok tükrében az alábbiak szerint alakult:

2020. január 1. napjától 2020. július 31. napjáig **413 db jövedéki ellenőrzés lefolytatására került sor**. Az értékelési időszakban az alábbi jelentősebb jogsértés került felderítésére:
- üzemanyagtöltő állomáson 10 952 liter, szabványtól eltérő üzemanyag lefoglalása.

A 2018-2019. évben jelentős beruházás keretében megvalósult új alkoholtermék adóraktár zavartalan, rendszerszerű működése továbbra is megköveteli a jövedéki szakterület által történő ellenőrzést, a denaturálási folyamat nyomon követését. A beszámolási időszakban a termelési kapacitás 228 623,9 HPA mennyiség volt, amely megközelítőleg 25,4 millió liternek felel meg. A szoros kontroll eredményeképpen elmondható, hogy Heves megyében nem fordult elő denaturált alkoholtermékkel kapcsolatban emberéleteket követelő visszaélés.

Mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni és kereskedelmi gázolajhoz kapcsolódó visszaigénylések tekintetében elmondható, hogy az országos tendenciával egyezően 2020. január 1. napjától 2020. július 31. napjáig terjedő időszakban Igazgatóságunk esetében is csökkent a visszaigénylések esetszáma. Közel 2000 db nagyságrendű feldolgozási esetszám ellenére visszautalási késedelemből adódó kamatfizetési kötelezettség nem keletkezett. A visszautalt összeg csaknem eléri a 800 millió forintot.

Fémkereskedelmi ellenőrzés vonatkozásában a beszámolási időszak tekintetében **55 db fémkereskedelmi hatósági ellenőrzésre került sor**. A fémkereskedelmi ellenőrzések során az alábbi jellemző jogsértések kerültek feltárára:

- fémkereskedelmi engedélyesek napi, illetve havi adatszolgáltatási kötelezettségének késedelmes teljesítése, vagy teljesítésének elmulasztása,
- fémkereskedelmi engedélyköteles anyagot átadó személy iratmegőrzési kötelezettségének elmulasztása.

EKAER ellenőrzések

A korábbi évekhez hasonlóan a 2020-as évben is kiemelt szerepet kapott az EKAER ellenőrzések végrehajtása. A **közúton végzett EKAER ellenőrzések** preventív hatásuk miatt elengedhetetlenek a jogkövető adózái magatartás fenntartása és fokozása, a ténylegesen csalárd szándékú és az ÁFA-kijátszást megvalósító adózók kiszűrése, valamint a csalárd adózái magatartás megszüntetése érdekében.

Az EKAER a költségvetési bevételek jelentős részéhez járul hozzá. Mindezek miatt a járőrök minden hétköznap a nap 16 órájában folyamatosan jelen vannak a megye közútjain. Az idei évben a COVID-19 miatt elrendelt veszélyhelyzethez igazodva, kellő körültekintéssel, mind az ellenőrzés alá vontak mind a munkatársaink egészségére kellő figyelmet fordítva az ellenőrzések tovább folytak. A tapasztalatok alapján az EKAER köteles szállítmányok csupán 2 %-a nem rendelkezett érvényes bejelentéssel. 2020-ban a közúti ellenőrzések során járőreink eddig összesen **közel 1 700 járművet állítottak meg és vontak EKAER- és egyéb ellenőrzés alá**, melyek során **579 (ebből EKAER 568) esetben tártak fel törvénytétést**, melyhez kapcsolódóan 514 db jelzés került elküldésre az érintett adózó illetékessége szerinti

társigazgatóság felé. A közút mellett adóellenőreink rendszeresen végeznek helyszíni ellenőrzéseket (eddig 281 ellenőrzés) a szállítmányok kirakodási helyein. Eljárásaink alkalmával több esetben foganatosítottunk ingóvégrehajtást.

Rendészeti ellenőrzések

Igazgatóságunk 2020. 01-07. hónapjában **29 esetben tárt fel jogsértést a közúti közlekedésről szóló törvény alapján végzett ellenőrzések során.** A feltárt jogsértések elkövetői túlnyomó részt a gépjárművezetők voltak és jellemzően a tehergépjárművek használatára vonatkozó szerződések, fuvarozáshoz szükséges engedélyek hiánya, valamint a gépjárművezetői képzési igazolványok hiányára vonatkozó szabályok megsértése miatt kerültek eljárások bevezetésre. Ezen a téren a felderítést jelentősen nehezítette, hogy koronavírus járvány miatt lejárt egyes okmányok érvényessége automatikusan meghosszabbodott.

Az idei évben **4 esetben került sor szabálysértési eljárás bevezetésére, szerzői vagy szerzői joggal kapcsolatos jogok megsértése miatt.** Ezek hétköznapi nyelven fogalmazva a zene és média szolgáltatások után fizetendő jogdíjak meg nem fizetése miatt, illetve adathordozók után fizetendő jogdíjak meg nem fizetése miatt kerültek bevezetésre.

Az előbb említett jogsértéseken felül Igazgatóságom járőrei több, nem hatáskörös jogsértést is felderítettek, melyek átadásra, megküldésre kerültek a hatáskörrel rendelkező szervek részére.

A korábbi évekhez hasonlóan a Rendészeti Osztály az ellenőrzések helyszínei tekintetében elsődlegesen a nagyobb felderítéssel érintett közutakra helyezi a hangsúlyt. Ez látható az ellenőrzések számából és felderítési arányából is.

2018 évhez képest 2019-ben közúton 34 %-kal növekedett az ellenőrzések száma, ugyanakkor a felderítések száma 7 %-kal csökkent. Látható ugyanakkor, hogy a közúti ellenőrzések mellett az egyéb területek (piac, közterület) ellenőrzésére is fokozottan odafigyelünk, ez részben központi elvárás következménye. 2020. évben a piacok és közterületek ellenőrzése tekintetében időarányosan a 2018. év hasonló időszakához viszonyítva közel hasonló ellenőrzés számok születtek. A közúton felderített jogsértések időarányosan elmaradnak a 2018-as bázis év eredményétől és ez elmondható a piac, közterületek ellenőrzési számairól és eredményeiről is. Itt azért említést érdemel, hogy a koronavírus járvány miatt 2020. április 1 – 2020. május 24 között – közel 2 hónapon keresztül - szinte valamennyi járőr a rendőrséggel közösen (Eger és Gyöngyös városban) teljesített szolgálatot és a járványügyi intézkedéseket ellenőrizték, illetve a járványhelyzet miatt szabadságukat töltötték. Ugyancsak a vírushelyzet miatt a piacok és vendéglátó egységek zárva tartottak ezért még ellenőrzésre sem volt lehetőség.

Piac, közterület ellenőrzések során továbbra is jelentős számú ellenőrzést végzünk, de ezen a területen az évek óta tartó visszatérő és folyamatos ellenőrzésnek köszönhetően jelentősen csökkent a jogsértések száma.

A lefoglalt érték és cigaretta mennyiségének tekintetében erős ingadozás figyelhető meg, mert sajnos viszonylag kevés ilyen jellegű felderítést sikerül realizálni egy évben. Ezen a téren egyes évek kiemelkednek, míg a többi év „csak” átlagosnak mondható.